

REFERAT Økonomiudvalget 2022-2025 d. 23-04-2025

Mødedato Onsdag d. 23. april 2025 kl. 08:30

Mødested Gl. OUH, Klørvænget 8c, Indgang 101, 1. sal, lokale 14

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Ansøgning om opførelse af alment boligprojekt Ejlstrupvej 191, Odense V.....	4
Godkendelse af strategisk-fysisk udviklingsplan - På oplevelse i Odenses passager.....	8
Prioritering af trafikindsatser 2025. Standsningsret jf. styrelsesloven § 23.....	12
Erhvervsinfrastruktur i Odense Øst - frigivelse af midler fra Velstandsfonden til det forberedende af Velfærdens Fundament – Det specialiserede socialområde – Forprojektering.....	20
Velfærdens Fundament - Aktivt Fritidsliv.....	23
Velfærdens Fundament - Aktivt Fritidsliv.....	26
Odense Kommunes årsberetning for 2024.....	29
Afsluttende anlægsregnskaber 2024 i Odense Kommune.....	40
Sprøjteophør på specifikke matrikler omfattet af boringsnære beskyttelsesområder.....	46
B-sag: Afrapportering af det specialiserede socialområde 2025.....	49
Lukket: B-sag: Bestyrelsessammensætning i Odense Renovation.....	52
C-sag: Ekstern analyse af det specialiserede voksenområde.....	53
C-sag: Evaluering af Danmarks bedste iværksætterhub.....	58
D-sag: Status på Gl. OUH.....	63

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-5-24

Sagsresumé

Godkendelse af dagsorden til Økonomiudvalgets møde den 23. april 2025.

Indstilling

Dagsordenen fremsendes til godkendelse.

Beslutning

Økonomiudvalget godkender dagsordenen.

Punkt 14 på dagsordenen vedrørende evaluering af Danmarks bedste iværksætterhub udsættes til næste møde på grund af tidsnød.

Punkt 2: Ansøgning om opførelse af alment boligprojekt Ejlstrupvej 191, Odense V

03.02.00-G01-1-25

Sagsresumé

Sagen er tidligere behandlet på By- og Kulturudvalgsmødet den 26. marts 2025, hvor udvalget anbefalede indstillingspunkt 1 og godkendte indstillingspunkterne 2 og 3 (svarende til indstillingspunkt 3 og 4 i denne sag). Samtidig tilføjede udvalget en beslutning om, at boligerne ikke skal opføres som røgfrie. By- og Kulturforvaltningen er efterfølgende blevet opmærksom på, at sagen ikke indeholdt oplysninger om byrådets beslutning af den 14. april 2021. Her godkendte byrådet, at ”de almene boligorganisationer kan indføre røgfrihed i nybyggede boligafdelinger”. Sagen genfremsættes derfor til fornyet behandling.

Denne sag omhandler Fyns Almennyttige Boligselskab (FAB) ansøgning om opførelse af 42 nye almene familieboliger i Ejlstrup i det vestlige Odense (mod Korup).

Boligerne er en del af de "1000 nye almene boliger", som Odense Byråd har besluttet skal opføres frem mod 2029.

FAB har anmodet Odense Kommunen om 7,7 mio. kr. i støtte til projektet som grundkapital. Grundkapital er et rente- og afdragsfrit lån, der gives til opførelse af almene boliger.

By- og Kulturforvaltningen har kompetencen til at tildele grundkapital og boligforeningens støtteansøgning, se bilag skema A.

Med denne sag skal udvalget på ny behandle FABs anmodning om at tildele grundkapital og godkende støtteansøgning. Byrådet skal efterfølgende godkende den garanti, som FAB skal bruge for at opnå realkreditlån til opførelse.

Effekt

Et sundere Odense

Odense skal være en mangfoldig by med diversitet og tolerance. En by, hvor man kan omgås hinanden uanset baggrund.

En storby med blandede og velfungerende bydele

Odense skal være en by med plads til alle. Det betyder, at der skal være boliger for alle indkomster med blandet boligudbud og beboersammensætning i området.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at **byrådet** godkender indstillingspunkt 1 og 2. Under forudsætning af byrådets godkendelse af indstillingspunkt 1 og 2 indstiller **By- og Kulturforvaltningen**, at **udvalget** godkender henholdsvis indstillingspunkt 3 og 4:

1. Kommunal garanti for realkreditlån ud over 60 % af ejendommens værdi, svarende til 86,3 mio. kr.
2. Boligerne får efter opførelse status af røgfrie i overensstemmelse med FABs ønske og byrådsbeslutning af 14. april 2021.
3. Skema A, som indeholder oplysninger om udnyttelse af 3.775 bruttoetagemeter til opførelse af 42 almene familieboliger på Ejlstrupvej 191, Ejlstrup. Tildeling af grundkapital på 7,7 mio. kr.
4. Skema A, godkendes med årlig regulering af maksimumsbeløbet og garantier til det år, hvor fristen for Skema B falder.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingspunkt 1 og godkender indstillingspunkt 3 og 4.

Rådmand Søren Windell og udvalgsmedlemmerne Nicolai Busch Bæhrenz, Araz Khan og Søren Freiesleben anbefaler ikke indstillingspunkt 2.

Udvalgsmedlemmerne Niclas Turan Kandemir, Claus Skjoldborg Larsen og Michael Eskamp Witek anbefaler indstillingspunkt 2.

By- og Kulturudvalget anbefaler dermed ikke indstillingspunkt 2.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler indstillingspunkt 1 og 2 fra By- og Kulturforvaltningen.

Rådmændene Søren Windell, Tommy Hummelose og Claus Houden samt udvalgsmedlem Reza Javid anbefaler ikke indstillingspunkt 2.

Sagsfremstilling

Denne sag omhandler FABs ansøgning om opførelse af 42 nye almene familieboliger i Ejlstrup, i det vestlige Odense (mod Korup). Det samlede projekt indeholder 42 familieboliger, som rækkehusbebyggelsen i to opbrudte rækker overfor hinanden omkring et fælles grønt areal, som også skal bruge som er LAR område. Rækkehusbebyggelsen brydes af grønne kiler, der giver mulighed for kig til fredskoven.

Byggeriet er disponeret med variation i boligtyperne 1- og 2-plans rækkehuse, hver bolig har adgang til minimums 25 m² egen have. Boligerne indrettes som 2-, 3- og 4-rums boliger fra 62 m² til 110 m², og det samlede etageareal udgør i alt 3.755 m². Alle boliger får status af røgfrie boliger.

Røgfrie boliger

Byrådet godkendte den 14. april 2021, at de almene boligorganisationer kan indføre røgfrihed i nybyggede boligafdelinger.

Forvaltningen anbefaler, at de 42 nye almene familieboliger i Ejlstrup efter ønske fra FAB får status som røgfrie boliger, jf. også Odense Byråds beslutning af 14. april 2021.

Idet By- og Kulturudvalget i forbindelse med behandlingen af sagen den 26. marts 2025 traf en beslutning, som ikke er i overensstemmelse med den tidligere byrådsbeslutning, indstilles spørgsmålet om røgfrihed til behandling i byrådet.

Familieboliger

Tabel over familieboligtyper

2-rums familiebolig	8 stk.	gennemsnit 66 m²	526 m²
3-rums familiebolig	18 stk.	gennemsnit 85 m ²	1.521 m ²
4-rums familiebolig	16 stk.	gennemsnit 108 m ²	1.728 m ²
I alt	42 stk.		3.775 m ²

Typologien vil være nært beslægtet med de fritliggende nabobygninger, som til sammen skaber en åben karrébebyggelse. Boligerne udføres som bæredygtige kvalitetsboliger med fokus på enkle og robuste materialer, med facader i teglsten. Byggeriet følger FABs bæredygtighedsplan, hvor der stilles krav til blandt andet brug af miljøcertificerede- og indeklimavenlige materialer både udvendig og indvendig, og opføres i funktion og kvalitet i henhold til FABs generelle kravspecifikation.

Boligerne opføres som en del af udviklingsplanen for Ejlstrup. Lokalplan nr. 9-1065.

Projektområdet ligger ca. 9 kilometer fra centrum, Ejlstrup tæt på Korup. I Ejlstrup møder man et dedikeret lokalsamfund med stærke fællesskaber, her er man på landet med udsigt til marker og skov. Nærmeste by er Korup, hvor man finder forskellige indkøbsmuligheder og butikker, eller man kan tage busforbindelsen til Tarupcenteret, hvor der er mulighed for at tage letbanen. Man har mulighed for at nå både bylivet i centrum og naturen i rolige omgivelser i Ejlstrup.

Området er udviklet i tæt samarbejde med Odense Kommunes Planafdeling, hvor der er udarbejdet en projektlokalplan, som blev godkendt politisk den 8. marts 2023.

FAB har arbejdet med projektudviklingen af grundarealet på Ejlstrupvej 191, kaldet Ejlstruphave, i samarbejde med Skjøde A/S, som er medejer af det pågældende areal, grundareal 13.760 m². Projektet tager afsæt i den delegerede bygherremodel (nøglefærdigt byggeri).

Aftaleindgåelse i den delegerede bygherremodel

For at sikre en ensartet praksis og minimere risici for boligorganisationen, har Byggeskadefonden og BL (Danmarks Almene Boliger) udarbejdet tre paradigmer: Samarbejdsaftale, købsaftale og totalentrepriseaftale. Disse paradigmer skal anvendes i deres helhed og som en samlet pakke.

Kommunens tilsagn til projektet er betinget af, at eventuelle afvigelser mellem det anvendte aftalegrundlag og standardparadigmet fra Landsbyggefonden kan godkendes af By- og Kulturforvaltningen, Almene Boliger som tilsynsmyndighed.

I området er der generelt stor efterspørgsel på moderne boliger, særligt i rækkehusformat, som kombinerer privatliv med fællesskab.

Ejlstruphave, som den kommende almene boligafdeling hedder, bidrager til at imødekomme tidssvarende boliger med private haver, adgang til grønne fællesarealer og rekreative faciliteter.

Boligerne fordeler sig på både mindre og større enheder, hvilket gør dem attraktive for forskellige målgrupper. De mindre boliger henvender sig primært til enlige, par og mindre familier, mens de større boliger er velegnede til familier med børn eller flere generationer under samme tag.

Rækkehusenes planløsning og de tilhørende grønne fællesarealer understøtter et trygt og attraktivt bomiljø for beboerne, og selve bebyggelsen er designet med fokus på at skabe høj boligkvalitet.

Det forventede huslejeniveau ligger mellem 1.067 kr./m² og 1.288 kr./m² afhængig af boligtype og størrelse. Huslejen for eksempelvis en bolig på 62 m² koster 6.650 kr./måneden, og huslejen for en 4-rums familiebolig på 109 m² koster 9.800 kr./måneden ekskl. forbrug. Byggeriet forventes opstartet efteråret 2025 med efterfølgende indflytning medio 2026.

Boligerne er en del af de "1000 nye almene boliger", som Odense Byråd har besluttet skal opføres frem mod 2029. Hvis udvalget godkender indstillingen, er der givet tilsagn til 543 ud af de op til 1000 almene boliger.

Tablet over tildeling af kvote til familieboliger 2019-2029

Tildeling af kvote til familieboliger 2019 til 2029	Boligselskab	Adresse	Bevilliget kvote		Antal boliger	Boform	
			mio. kr.	Kvote træk		familie	senior
Bellinge Fæled, Dalstrøget	Civica afd. 58	Bronzevej 46	9,6	2020	43	43	
Gartnerbyen afd. 109	Fyns Almennyttige	Gartnerbyen 79	7,0	2020	46	46	
Thors Have, Højstrup	Fyns Almennyttige	Vibelundvej	15,7	2021	100	70	30
Markhaven	Civica	Markhaven 86	9,0	2020	57	39	18
Albanigade	Fyns Almennyttige	Albanigade 8	1,0	2021	8	8	
Viften	Civica	Enggade	0,0	2022	34	34	
Søbakken	Civica	Beldringevej	15,4	2021	93	69	24

Valdemars Have, Tasso	Civica	Hjallesegade 60A	15,9	2021	100	100
Islandsgade, Østerbro	Fyns Almennyttige	Islandsgade 16	5,0	2021	20	20
Ejlstruphave	Fyns Almennyttige	Ejlstrupvej 191	7,7	2025	42	42
Tildeling af boliger i alt			86,3		543	
Bevilling i alt			150,0		1000	
Bevilling i alt tilbage			63,7		457	

Økonomi

Projektet har en samlet anskaffelsessum til opførelse af 42 familieboliger på 95,8 mio. kr. inkl. moms i 2025-tal.

Den kommunale støtte til alment nybyggeri omfatter henholdsvis grundkapitalindskud og garanti for optagelse af kreditforeningslån.

Grundkapitalindskud

Kommunen støtter med et direkte indskud på 8 % af anskaffelsessummen for familieboliger svarende til 7,7 mio. kr. Grundkapitalindskuddet finansieres af puljen til opførelse af op til "1000 nye almene boliger" frem mod 2029.

Kommunal garanti

Kommunen stiller garanti for den nødvendige realkreditfinansiering. Garantien omfatter den del af lånet, som på tidspunktet for lånets optagelse har pantsikkerhed ud over 60 % af ejendommens værdi, svarende til 86,3 mio. kr. Skema A godkendes med en årlig regulering af maksimumsbeløbet og garantier til det år, hvor fristen for skema B falder. Hertil bruges Landsbyggefondens opgørelse over maksimumsbeløb for støttet byggeri. Sætserne reguleres årligt.

Endelig beregning af garantien sker ved projektets afslutning, hvor ejendommen vurderes, og endelig kommunal garanti beregnes.

Garantien påvirker ikke lånerammen. Odense Kommune påtager sig dog en økonomisk risiko ved at yde garantien, der er en betingelse for, at boligerne kan opføres. Risikoen for, at garantien kommer i anvendelse, vurderes dog som absolut minimal.

Bilag

Ejlstruphave - Skema A

Ejlstruphave projektmappe

Punkt 3: Godkendelse af strategisk-fysisk udviklingsplan - På oplevelse i Odenses passager

01.00.05-P20-2-24

Sagsresumé

Denne sag omhandler den strategisk-fysiske udviklingsplan - "På oplevelse i Odenses passager".

Planen er en del af Udviklingsplan for Fyn og Øerne 2030 - "Sammen er vi stærkere" og projektet "Fremtidens bymidte". Dens formål er at styrke Odenses bymidte som et attraktivt oplevelsesprodukt gennem kunst, kultur og turisme samt understøtte Odense som en international kulturstorby.

Planen er udarbejdet i perioden juni 2024 til marts 2025 af rådgiverne LYTT Architecture og Hird&Ko i et samarbejde med Odense Kommune. Udvalget har senest drøftet planen den 26. februar 2025.

Planen indeholder to strategiske indsatser: Baggårds-Oaser og 44 Kunstportaler, som skal være med til at skabe et sammenhængende oplevelsesnetværk. Kunstportalerne skal omdanne byens portindgange til unikke kunstværker, mens Baggårds-Oaserne skal fremstå som grønne byrum med forskellige muligheder for ophold.

Der er udarbejdet et handlingskatalog til brug for kommende samarbejder med aktører i bymidten samt en rækkefølgeplan for realisering frem mod 2035.

Der er endnu ikke afsat økonomi til realisering af udviklingsplanen. Når byrådets godkendelse af sagen foreligger, vil forvaltningen udarbejde budgetforslag til realisering af planen.

Med sagen skal udvalget indstille den strategisk-fysiske udviklingsplan til byrådets endelige godkendelse.

Effekt

En storby i vækst

Udviklingsplanens strategiske indsatser beskriver en række nye, oplevelsesrige byrum i Odense, der forener natur, kulturliv og kunst i bymidtens passager. Målet er at øge turismen, antallet af kommercielle overnatninger og styrke forbindelserne til resten af Fyn og Øerne.

Byudvikling med kvalitet

Udviklingsplanen sætter retningen for udvikling af bymidtens passager til et oplevelsesnetværk, der binder byen bedre sammen, øger kvaliteten og tiltrækker internationale kunstaktører. Dette vil styrke Odense som et attraktivt oplevelsesprodukt for både lokale og turister.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender den strategisk-fysiske udviklingsplan - "På oplevelse i Odenses passager".

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

Baggrund

Denne sag omhandler godkendelse af strategisk-fysisk udviklingsplan – "På oplevelse i Odenses passager".

Udviklingsplanen er udarbejdet af rådgiverne LYTT Architecture og Hird&Ko i et samarbejde med Odense Kommune.

Den strategisk-fysiske udviklingsplan - "På oplevelse i Odenses passager" har afsæt i Udviklingsplan for Fyn og Øerne 2030 - "Sammen er vi stærkere", der er i regi af Destination Fyn. Odense Kommunes nuværende projekt "Fremtidens bymidte" understøtter på samme vis den strategisk-fysiske udviklingsplan.

Planens strategiske hovedgreb, udviklingsprincipper og forbindelser til det øvrige Fyn og Øerne er drøftet i By- og Kulturudvalget den 25. september 2024.

Planen blev senest forelagt By- og Kulturudvalget den 26. februar 2025, hvor planens to hovedindsatser samt kommende realiseringsarbejde blev drøftet.

Sag om "Fremtidens bymidte - drøftelse af proces for udarbejdelse af ny udviklingsplan" bliver også behandlet på dagens udvalgs møde.

Udviklingsplan for Fyn og Øerne

Udviklingsplan for Fyn og Øerne blev lanceret i april 2024, og er en fælles turismeudviklingsplan. Dens formål er at styrke en bæredygtig turismeudvikling på tværs af Fyn og Øerne frem mod 2030. Udviklingsplan for Fyn og Øerne er udarbejdet i et samarbejde mellem Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, Realdania, Dansk Kyst- og Naturturisme, Destination Fyn og de ti fynske kommuner.

Som en del af planen har Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, Realdania, Dansk Kyst- og Naturturisme, Destination Fyn og de fynske kommuner finansieret fem lokalforankrede strategisk-fysiske udviklingsplaner, hvoraf Odense Kommune har fået den ene. Udarbejdelsen af planen i Odense har et samlet budget på 0,9 mio. kr. ex. moms, heraf er de 0,3 mio. kr. Odense Kommunes medfinansiering, og de 0,6 mio. kr. er projektf finansiering gennem Destination Fyn.

Fremtidens bymidte

Den strategisk-fysiske udviklingsplan udgør en del af en langsigtet og helhedsorienteret udviklingsplan for fremtidens bymidte, der skal angive fælles retning for den videre udvikling af bymidten og vise, hvordan byens mange potentialer kan udfoldes og realiseres.

Planen kan ses som et første åbningstræk med projektet "Fremtidens bymidte". Planens tematikker; kunst, kultur, turisme og fysiske rum i passagerne er anbefalinger fra Odense Kommunes Byrum- og bylivsanalyse fra 2024.

Strategisk-fysisk udviklingsplan for Odense

Den strategisk-fysiske udviklingsplan har til formål at sætte en ambitiøs og bæredygtig retning for videreudvikling af den odenseanske turisme. Fokus er at styrke Odense bymidte som et attraktivt oplevelsesprodukt til glæde for både lokale, gæster og kulturturister. Bymidten skal styrkes ved at skabe en oplevelsesfortætning i passager, stræder og baggårde med temaet kunst, kultur og turisme. Dette skal bidrage til, at Odense bliver en international kulturstorby.

Det er ambitionen at skabe et passageforløb med strategisk betydning for opfyldelsen af byrådets visioner og mål for bymidtens fremtidige attraktivitet og oplevelsesmæssige tiltrækningskraft. Forløbet skal forene kulturelle og kunstneriske oplevelser med destinationer i byen. Sammen skal de give fornyet blik og potentialer på Odense bymidte, og sende besøgende og turister ud på nye eventyr.

Planens indhold

Planen skal læses som en visionsplan med følgende indhold:

- To strategiske indsatser.
- Konkrete fysiske dispositionsforslag for nedslagsområderne Kongestien, Fra Klostervej til Kongensgade, Klostergården, Gråbrødrepassagen og Lottrup's Gård.
- Et handlingskatalog og en rækkefølgeplan med økonomiske overslag for byrumsanlæg.

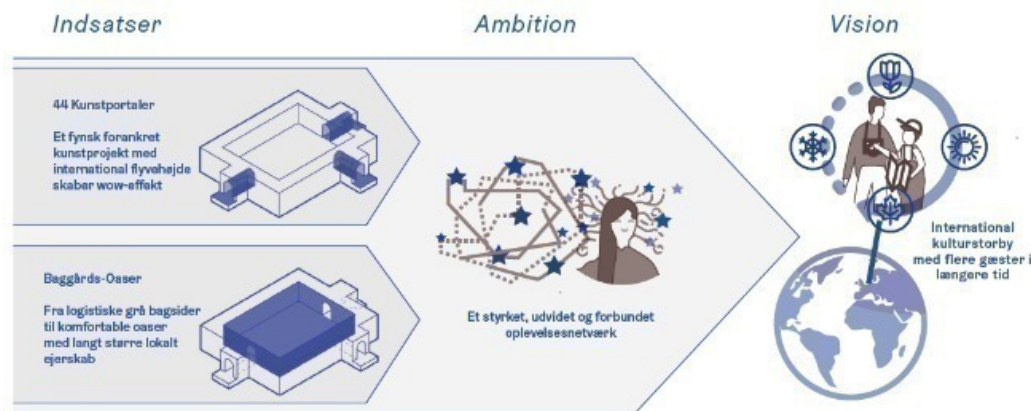
Nedslagsområderne i planen er resultatet af en oplevelses- og atmosfæreanalyse, som har identificeret et passagenetværk i bymidtens vestlige del, som har størst potentiale for udvikling. Mange passager i den vestlige del af bymidten bidrager for nuværende ikke positivt til oplevelsen af Odense bymidte. Det er begrundet i, at flere passager ikke opleves som værende stærke.

Handlingskataloget er udarbejdet for hvert nedslagsområde, og udgør et inspirationsoplæg til aktiviteter for kulturaktører, beboere, restauranter og caféer og butikker. Formålet med handlingskataloget er, at Odense Kommune får et værktøj, som kan bruges aktivt i kommende samarbejder med aktører i bymidten til realisering af planen.

Planen afrundes med en rækkefølgeplan, der indeholder bud på åbningstræk i forbindelse med en realisering af planen.

Planen indeholder således forslag til, hvordan fremtidens bymidte kan udvikles gennem strategiske indsatser, der har potentiale til at kunne udbredes til hele bymidten over tid.

Strategien

Planen præsenterer to strategiske indsatser med fysisk forankring i passagerne:

1. 44 Kunstportaler: En indsats for alle bymidtens portindgange.
2. Baggårds-Oaser: En indsats for udvalgte baggårde i den vestlige del af bymidten.

En realisering af de to strategiske indsatser har potentiale til at skabe et sammenhængende, oplevelsesrigt passagenetværk af både strøggader og passager, hvor Kunstportaler og Baggårds-Oaser løfter både forsider og bagsider i forhold til at indgå i et samlet oplevelsesnetværk.

44 Kunstportaler

Planen peger på, at 44 Kunstportaler har potentiale til at blive et fyrtårn for kunst i det offentlige rum. Byens 44 portindgange er placeret i hele bymidten og foreslås omdannet til kunstportaler med kunstudsmykninger på internationalt niveau, der kan sætte Odense på verdenskortet. Portene som "displays" er skalerbart, og kan udvikles uafhængigt af hinanden. Nogle porte kan indeholde stor international kunst, kunst af permanent karakter og midlertidig kunst osv. Det er ambitionen, at portene skal have wow-effekt og markere sig som unikke oplevelser i bybilledet og invitere til at gå på opdagelse.

For at kunne indfri ambitionen er det anbefalingen, at der etableres en organisation til varetagelse og udvikling af strategi og program. Organisationen skal ligeledes udpege en kunsthøjlig kurator (en dygtig og anerkendt kurator), som skal sikre en international kvalitet i projektet. Der lægges op til, at aktører fra hele Fyn og Øerne engageres i at forme retningen for kurateringen. Organisationen og kuratoren skal sammen fastlægge konceptet for, hvordan de 44 Kunstportaler udfoldes.

Baggårds-Oaser

Baggårds-Oaserne skal være sociale mødesteder, grønne og kulturelle byrum, der inviterer til ro, afslapning og fordybelse i den ellers hektiske bymidte. Baggårds-Oaserne kan bidrage til nye fortællinger i markedsføringen af Odenses oplevelsesprodukt, og følger kommunens ambition om at være Danmarks grønneste storby.

Planen foreslår, at Baggårds-Oaserne skal skabes af lokale for lokale. Dette vil gøre dem interessante for både odenseanerne, danske og udenlandske gæster. Udviklingen af grønne Baggårds-Oaser skal ske i et samarbejde mellem Odense Kommune, bygningsejere, restauranter og caféer, kulturlivet, detailhandelen og beboerne omkring en given baggård.

Ambitionen med Baggårds-Oaserne er ikke at skabe et produkt, som er reason-to-go på samme måde som de 44 Kunstportaler. Baggårdene har ikke selvstændigt et stort potentiale for at trække gæster til Odense. De kan imidlertid

fungere som spændende tilføjelser, der kan bidrage til at gøre Odense mere interessant og oplevelsesrig.

De mange forskellige baggårde kan skabe forskellige oplevelser i bymidten. Planen indeholder skitserede dispositionsforslag for hver af de fem udvalgte baggårde - og alle med særligt fokus på at bringe det grønne ind i passagerne.

Inddragelse af borgere og aktører

Som led i projektet er der foretaget borgerinddragelse. Der er gennemført 13 interviews med relevante aktører i Odense bymidte. Derudover er der blevet afholdt to workshops, Creative Lab og Aktørworkshop, med udvalgte kreative aktører og lokale beboere, forretningsdrivende og grundejere. Formålet har været at indsamle relevant viden og idéer og samtidigt skabe en lokal forankring og stolthed omkring projektet, som afsæt for det videre arbejde med realisering.

Realisering

Planen indeholder forslag til en rækkefølgeplan for den fysiske realisering, suppleret med et overordnet økonomisk overslag for anlæg af byrum. Dertil kommer finansiering af kunsten, som kan skaleres.

Forud for igangsætning af åbningstræk bør organiseringen for Kunstportalerne etableres. Der skal være en indledende dialog med bygningsejere, da Odense Kommune ikke ejer områderne alene. Derfor går indsatserne på tværs af både kommunalt- og privatejede arealer.

Rækkefølgeplanen løber frem mod 2035 over tre etaper.

I første etape etableres de første indsatser i den vestlige del af bymidten, hvor Baggårds-Oaserne kickstartes med omdisponering af parkeringsarealer og nye anvendelser, og de første 9 kunstportaler etableres.

I næste etape etableres et færdigt passagenetværk i den vestlige del af bymidten, samt yderligere 10 kunstportaler.

I tredje og sidste etape udvides de strategiske indsatser til hele bymidten, hvor sigtet er i alt 44 Kunstportaler.

Der følger ikke finansiering med planen. Der skal derfor afsøges muligheder for finansiering til den konkrete realisering.

Planens realisering vil desuden blive understøttet af det strategiske udviklingsprojekt "Fremtidens bymidte".

Den strategisk-fysiske udviklingsplan - "På oplevelse i Odenses passager" er vedlagt sagen som bilag.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

SFU - "På oplevelse i Odenses passager" Webtilg. endelig udgave

Punkt 4: Prioritering af trafikindsatser 2025. Standsningsret jf. styrelsesloven § 23

05.00.00-G01-169-24

Sagsresumé

Denne sag omhandler prioritering af Odense Kommunes trafikindsatser for 2025, der skal fremme grønne, trafiksikre og fremkommelige løsninger for byens borgere. Alle trafikprojekter og -puljer understøtter målsætningerne i Grøn Mobilitetsplan ved at prioritere fodgængere og cyklisters fremkommelighed og sikkerhed i byen.

By- og Kulturudvalget har fået forelagt sagen på møderne den 11. december 2024 og den 22. januar 2025. Begge gange er sagen blevet udsat, da udvalget har ønsket en tydeligere kobling til Grøn Mobilitetsplan.

Sagen forelægges med følgende justeringer:

- Tilføjelse af 4 nye indsatser med ophæng i Grøn Mobilitetsplan - hvor til der kan prioriteres anlægsmidler.
- Tydeligere angivelse af, hvordan trafikindsatser- og puljer bidrager til målsætningerne i Grøn Mobilitetsplan. Dette uden at være beskrevet som en prøvehandling eller åbningstræk i planen.
- Tilføjelse af yderligere 2 prioriteringsposter vedrørende allerede gennemførte projekter. Dette omhandler 2 projekter, der er finansieret via anlægsrammen, men hvor der er et merforbrug og dermed en underfinansiering.
- Forvaltningens indstilling er skærpet og målrettet udvalgets prioritering blandt projekter og puljer.
- Tilføjelse af et oversigtsskema i økonomiafsnittet, der viser de kommende års rådighedsbeløb på rammen "Trafikindsatser".

By- og Kulturforvaltningen fremlægger og indstiller forslag til trafikindsatser og projekter for 17,9 mio. kr., som udvalget kan prioritere og beslutte gennemført i 2025 og 2026. Finansiering sker via den løbende anlægsramme "Handleplan for Mobilitet og Byrum 2017-2027".

Med sagen anbefaler forvaltningen ligeledes en ændring af navnet på anlægsrammen til "Trafikindsatser". Herved præciseres anlægsrammens ophæng til forvaltningens arbejde med trafik, der er beskrevet i Odense Kommunes styrelsesvedtægt.

Sagen er vedlagt følgende bilag:

- Oversigt med mulige tryghedsskabende trafiksanerings tiltag på lokalveje og boligveje, som udvalget også kan prioritere ud fra.
- Status over de trafikindsatser, som udvalget prioriterede inden for anlægsrammen for 2024.

Med denne sag skal udvalget prioritere og beslutte, hvilke trafikindsatser – herunder de supplerede indsatser under Grøn Mobilitetsplan -, der skal finansieres via den løbende anlægsramme.

Effekt

Et sundere Odense og En klima- og miljøvenlig storby

Ved at sikre, at trafikanter kan færdes mere trafiksikkert og trygt, kan bæredygtige transportformer, som cykel eller gang, blive mere attraktive og dermed bidrage til borgernes fysiske og mentale sundhed.

En storby i vækst

Ved at tilpasse infrastrukturen til byudviklingen kan Odense Kommune tiltrække nye borgere og virksomheder og øge livskvaliteten for indbyggere.

Byudvikling med kvalitet

Det er forventningen, at Odense Kommune danner grundlaget for at øge borgernes livskvalitet, samt danner rammerne for en attraktiv byudvikling ved at fokusere på trafiksikkerheden for alle trafikanter.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at **byrådet** godkender indstillingspunkterne 1 og 2. Under forudsætning af byrådets godkendelse af indstillingspunkterne 1 og 2, indstiller **By- og Kulturforvaltningen**, at **udvalget** godkender indstillingspunkt 3-5.

1. Ændring af navn på den løbende anlægsramme "Handlingsplan for Mobilitet og Byrum 2017-2027" til en mere tidssvarende og intuitiv benævnelse "Trafikindsatser", med uændret formål.
2. Frigivelse og fremrykning af i alt 16,7 mio. kr. fra anlægsrammen til "Trafikindsatser" med 2,1 mio. kr. i 2026, 10,9 mio. kr. i 2027 og 3,7 mio. kr. i 2028.
3. Udmøntning af midler fra anlægsrammen "Trafikindsatser" til forvaltningens faste puljer til det løbende arbejde med trafiksikkerhed og fremkommelighed for samlet 4,0 mio. kr.
4. Udmøntning af midler fra anlægsrammen "Trafikindsatser" til prioritering af de otte anlægsprojekter på samlet 12,3 mio. kr., som beskrevet i sagsfremstillingen.
5. Udmøntning af midler fra anlægsrammen "Trafikindsatser" til finansiering af merudgifter på allerede gennemførte projekter på samlet 1,6 mio. kr.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingspunkt 1.

Udvalgsmedlemmerne Niclas Turan Kandemir, Claus Skjoldborg Larsen, Michael Eskamp Witek og Søren Freiesleben stiller ændringsforslag til indstillingspunkterne 2-5 som følger:

- Indstillingspunkt 2-4 udsættes indtil byrådet har taget stilling til den fremtidige forvaltningsstruktur.
- Indstillingspunkt 5 godkendes, men alene med det beløb, der er til rådighed i 2025, svarende til 1,2 mio. kr.

Udvalgsmedlemmerne Niclas Turan Kandemir, Claus Skjoldborg Larsen, Michael Eskamp Witek og Søren Freiesleben stemmer for ændringsforslaget.

Rådmand Søren Windell og udvalgsmedlemmerne Nicolai Busch Bæhrenz og Araz Khan stemmer imod ændringsforslaget.

By- og Kulturudvalget godkender dermed ændringsforslaget.

Rådmand Søren Windell og udvalgsmedlemmerne Nicolai Busch Bæhrenz og Araz Khan ønsker herefter at gøre brug af standsningsretten og indbringer sagens indstillingspunkter 2-5 for byrådet til afgørelse, jf. styrelseslovens § 23.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Rådmændene Søren Windell, Tommy Hummelose og Claus Houden stiller følgende ændringsforslag (nr.1):

"By- og Kulturforvaltningens indstillingspunkter 2, 3 og 5 fastholdes, og der stilles forslag om, at indstillingspunkt 4 om, at udvalget godkender, at projekter under Grøn Mobilitetsplan ikke finansieres af puljen for "trafikindsatser". Det drejer sig om Grøn Mobilitetsplanprojekterne "Fodgænger- og cykelzoner på flere skoler i Odense", "Prioritering af fodgængere og cyklister i signaler", "Sommergader"/"Living streets" og "Data til monitorering af byens trafikflow for fodgængere, cyklister og biler. Disse finansieres af puljen "Grøn Mobilitetsplan - BKU"."

Rådmændene Søren Windell, Tommy Hummelose og Claus Houden stemmer for ændringsforslaget (nr.1).

Borgmester Peter Rahbæk Juel, rådmændene Susanne Crawley, Tim Vermund, Brian Dybro samt udvalgsmedlemmerne Reza Javid og Andreas Møller stemmer imod ændringsforslaget (nr. 1).

Ændringsforslaget (nr. 1) er dermed forkastet.

Borgmester Peter Rahbæk Juel, rådmændene Susanne Crawley, Tim Vermund, Brian Dybro samt udvalgsmedlemmerne Reza Javid og Andreas Møller fremsætter følgende ændringsforslag til indstillingspunkt 2-4 (nr. 2).

"Prioritering af trafikindsatser for 2025:

I tillæg til By- og Kulturudvalgets beslutning 9. april 2025 vil Socialdemokratiet, SF, Radikale, Enhedslisten og Moderaterne fremrykke hele puljen fra 2026 på kr. 2,1 mio. til udmøntning i 2025. Den fremrykkede pulje skal øremærkes til at igangsætte trafiksikkerhedsprojekter med udgangspunkt i borgerhenvendelser med konkrete vejønsker og sikre skoleveje jf. bilag 2."

Borgmester Peter Rahbæk Juel, rådmændene Susanne Crawley, Tim Vermund, Brian Dybro samt udvalgsmedlemmerne Reza Javid og Andreas Møller stemmer for ændringsforslaget (nr. 2).

Rådmændene Søren Windell, Tommy Hummelose og Claus Houden stemmer imod ændringsforslaget (nr. 2).

Et flertal i Økonomiudvalget anbefaler dermed ændringsforslaget (nr. 2).

Et enigt Økonomiudvalg anbefaler endvidere By- og Kulturudvalgets indstilling vedrørende punkt 1.

Sagsfremstilling

Rammesætning

Odense vil være en attraktiv storby med udvikling og vækst, der er styret af et grønt og klimavenligt mindset. Mobiliteten er byens livsnerve, og mange voksne og børn færdes dagligt rundt i byen på cykel, til fods, med letbane og bus. Byrådets politiske ambition er at skabe en sammenhængende og levende by, hvor CO₂-udledning fra transporten reduceres mod målet om klimaneutralitet i 2030. Med det afsæt skal udvikling af mobilitet og byrum ske med et tosidet fokus på dels fremkommelighed og trafiksikkerhed – og på dels på grønne indsatser, der samlet skal skabe en leve- og klimavenlig by.

Med det afsæt vil By- og Kulturforvaltningens planlægning af trafikindsatser være i overensstemmelse med målsætningerne i Grøn Mobilitetsplan. ”Handlingsplan for Mobilitet og Byrum 2017-2027” er grundlaget for By- og Kulturudvalgets årlige økonomiske prioritering af trafikindsatser finansieret af anlægsrammen i By- og Kulturforvaltningen.

Med denne sag skal udvalget prioritere og beslutte, hvilke trafikindsatser og -projekter der ønskes gennemført for 2025.

Trafikindsatser og -projekter målrettet fremkommelighed, trafiksikkerhed og grøn mobilitet

By- og Kulturforvaltningen har opstillet en bruttoliste bestående af en række trafikindsatser og -projekter, som udvalget kan prioritere og vælge imellem i 2025.

De forskellige indsatser og projekter kan kategoriseres i 3 overordnede spor og med følgende fokus:

1. Trafikindsatser og -projekter målrettet ”Fremkommelighed og trafiksikkerhed” (Faste puljer) – Samlet beløb: 4,0 mio. kr.
2. Konkrete projekter målrettet styrket trafiksikkerhed og den grønne mobilitet – Samlet beløb: 12,3 mio. kr.
3. Restfinansiering af merudgifter ved tidligere tiltag – Samlet beløb: 1,6 mio. kr.

Samlet er der trafikindsatser og -projekter for 17,9 mio. kr.

1. Trafikindsatser- og projekter målrettet ”Fremkommelighed og trafiksikkerhed” (Faste puljer)

By- og Kulturforvaltningens arbejde på trafikområdet består bl.a. af indsatser målrettet fremkommelighed, sikkerhed og forebyggelse af uheld - og bliver finansieret af nedenstående 4 faste puljer. Alle indsatser har fokus på målsætningerne fra Grøn Mobilitetsplan. Derved sikres en tæt kobling mellem bl.a. fremkommelighed og trafiksikkerhed og den grønne mobilitet.

1.1 Signaljusteringer (0,5 mio. kr.)

Formålet med puljen er at finansiere justeringer af byens signalanlæg. Der er ca. 250 signalanlæg i Odense Kommune. Trafikmønstre på vejnettet ændrer sig hele tiden. Der er derfor behov for løbende regulering af signalernes indstilling og sikre udførelse af tekniske ændringer og moderniseringer. Signaljusteringer er med til at sikre fremkommeligheden for alle trafikanter med udgangspunkt i det omvendte mobilitetshierarki. De understøtter dog ligeledes et centralt fokus på trafiksikkerhed og forebyggelse af uheld. De fleste trafikuheld er såkaldte ”krydsuheld”, hvorfor justeringer i signalprogrammet kan medvirke til en lavere forekomst af denne type uheld.

1.2 Rådgiverpulje - rådgivning og dataindsamling (1,0 mio. kr.)

Formålet med puljen er at finansiere fx teknisk rådgivning og dataindsamling ved foranalyser til kommende projekter eller større trafikanalyser. Puljen kan også anvendes til fx projektering af en signalregulering eller trafiksikkerhedsvurdering af en skolevej, der begge skal øge borgernes trafiksikkerhed.

1.3 Løbende trafiksanering (2,0 mio. kr.)

Formålet med puljen er at finansiere mindre trafiksaneringer som fx skiltning, afstriking og mindre trafikreguleringer. Tiltagene gennemføres typisk på baggrund af henvendelse fra andre afdelinger, institutioner og borgere med henblik på at højne trafikikkerheden.

Trafikkerhed og grøn mobilitet hænger uløseligt sammen. Forældre sender ikke deres børn afsted på cykel eller gående, hvis der ikke er sikre og trygge (skole)veje. Størstedelen af forvaltningens borgerhenvendelser på trafikområdet omhandler ønsker til hastighedsnedsættelser på givne veje med en begrundelse om større sikkerhed, når børn (og andre) transporterer sig selv. Trafikkerhedsarbejdet taler derfor meget ind i grøn mobilitet - dels i forhold til at få flere til at vælge cyklen, at børn får gode cykelvaner fra start, og at hastigheden dæmpes.

Det er forvaltningens anbefaling, at udvalget (som del af puljen) prioriterer et mindre antal trafikreguleringstiltag baseret på indkomne borgerhenvendelser i 2024. Forvaltningen anbefaler konkret etablering af trafikreguleringstiltag på Eddavej (hastighedszone på 40 km/t med bump). Oversigt med alle henvendelser og ønsker til sanering af veje fremgår af sagens bilag 1.

1.4 Nationale trafikikkerhedskampagner (0,5 mio. kr.)

Formålet med puljen er at finansiere nationale og lokale trafikikkerhedskampagner. Undersøgelser viser, at trafikanternes adfærd er den største årsag til færdselsuheld i ca. 90 % af alle uheld. Derfor er holdningspåvirkning af trafikanterne altafgørende i målet om nedbringelse af trafikuheld.

Med det udgangspunkt er det forvaltningens anbefaling, at Odense Kommune deltager i fem af Rådet for Sikker Trafiks landsdækkende færdselskampagner. Derudover anbefaler forvaltningen, at en mindre del af puljen anvendes på udvikling og gennemførelse af lokale trafikikkerhedskampagner på udvalgte lokationer, hvor der er uhensigtsmæssig trafikadfærd. Et eksempel er fodgængerovergangen ved Odense Banegård Center, hvor mange fodgængere går over for rødt.

2. Projekter målrettet styrket trafikikkerhed og den grønne mobilitet

2.1 Signalreguleret fodgængerkrydsning ved Rasmus Rask-Skolen (1,3 mio. kr.)

Rasmus Rask-Skolen har kontaktet forvaltningen med ønske om etablering af en sikker skolekrydsning på Brændekildevej. Forvaltningen har været på besigtigelse og vurderet området. Det er forvaltningens anbefaling, at der etableres en signalreguleret fodgængerkrydsning. Dette kan sikre skolevejen og de mange bløde trafikanter, der skal krydse den meget trafikerede Brændekildevej.

2.2 Fodgænger- og cykelzoner på flere skoler i Odense (2,0 mio. kr.) - Grøn Mobilitetsplan

Odense vil gerne skabe flere klimavenlige byområder med bedre forhold for cyklister og gående. Der er særligt fokus på etablering af fodgænger- og cykelzoner omkring de odenseanske skoler. Ambitionen er at bidrage til sundere transportvaner for børn og unge, bl.a. ved at skabe bedre og mere sikre trafikrammer, når de færdes til og fra skole. Projektet har sit ophæng i Grøn Mobilitetsplan.

Odense Kommune har allerede etableret fodgænger- og cykelzoner omkring en række skoler i Odense. Med prioritering af nye midler kan der etableres fodgænger- og cykelzoner på flere skoler.

Det er forvaltningens anbefaling, at der som udgangspunkt fokuseres på de skoler, der allerede har henvendt sig med ønske om at få etableret fodgænger- og cykelzoner. Udviklingen af de trafikale løsninger omkring disse skoler vil ske via inddragelse og tæt dialog med skolens ledelse, bestyrelse og udvalgte klasser.

2.3 Ombygning af krydsningshelle på Munkebjergvej ved Munkedammen (0,36 mio. kr.)

Under udvalgets prioritering af trafikindsatser for 2024 blev forvaltningen anmodet om at fremlægge en belysning af krydsningen på Munkebjergvej ved Munkedammen – herunder komme med forslag til mere sikker krydsning for de bløde trafikanter.

Det er forvaltningens anbefaling, at den østlige helleplads udvides, hvorved cykelstien og fortovet skal forskydes en smule. En udvidet helleplads vil betyde, at gående og cyklister ikke bliver presset på plads, mens de afventer at krydse Munkebjergvej. Dette vil skabe en mere tryk overgang for børn, der benytter krydsningen som en del af deres vej til skole.

2.4 Forbedrede forhold for cyklister på Energivej (2,75 mio. kr.)

Med aktivering af den nyeste del af erhvervsområdet langs Energivej er forvaltningen blevet gjort opmærksom på mangelfulde forhold i cykelinfrastrukturen.

Det er forvaltningens anbefaling, at der etableres en forlængelse af den eksisterende enkeltrettede cykelsti på den nordlige side af Energivej med ca. 200 meter. På denne måde vil cykelinfrastrukturen binde det samlede industriområde mere smidigt sammen. Anlægsoverslag: 1,5 mio. kr. Derudover anbefaler forvaltningen etablering af belysning langs cykelstien, da der i dag ikke er belysning på delen, der løber uden for byzonen. Belysning af cykelstierne er beskrevet i lokalplanen for området, hvorfor dette bør etableres.

Anlægsoverslag: 1,25 mio. kr.

2.5 Prioritering af fodgængere og cyklister i signaler (1,0 mio. kr.) – Grøn Mobilitetsplan

Som led i målsætningen om at skabe klimavenlige byområder (Grøn Mobilitetsplan) er et åbningstræk, at fodgængere og cyklister skal prioriteres over bilerne i alle signaler (lyskryds). Formålet er at forbedre forholdene for fodgængere og cyklister, når de færdes i byen. Konkret skal cyklisters fremkommelighed og trafikikkerhed prioriteres over bilisters fremkommelighed. Dertil skal gående hurtigere kunne krydse gaden ved nedlæggelse af relevante fodgængertryk i lyskrydsene. Med andre ord skal fodgængere automatisk have ”grøn-tid” i signalet uden først at skulle aktivere et fodgængertryk.

Klima- og Miljøudvalget og By- og Kulturudvalget behandlede igangsætning af projektet den 19. september 2023, hvor der blev prioriteret samlet 1 mio. kr. i årene 2023 og 2024. Med det afsat har By- og Kulturforvaltningen screenet alle signaler indenfor ring 1 med henblik på en mulig optimering af forholdene for fodgængere og cyklister i alle signaler - herunder nedlæggelse af fodgængertryk.

Det er forvaltningens vurdering, at en yderligere prioritering på 1,0 mio. kr. vil muliggøre følgende:

- Etablering af optimering i signalerne indenfor ring 1.
- Tilvejebringelse midler til screening af alle øvrige signaler indenfor ring 2 og igangsætning af optimeringerne.

By- og Kulturforvaltningen oplever aktuelt flaskehalsproblemer hos leverandøren, som er ansvarlige for optimeringerne. Der skal således findes en holdbar løsning på denne problemstilling, så der kan ske en hurtigere udrulning af optimeringerne.

2.6 Etablering af nye svingrestriktioner ved krydsningen Middelfartvej-Stegstedvej (0,35 mio. kr.)

Under udvalgets prioritering af trafikindsatser for 2024 blev forvaltningen anmodet om at fremlægge en belysning af krydset ved Middelfartvej-Stegstedvej – herunder at komme med forslag til en mere sikre krydsning. Efter forvaltningens første præsentation af et løsningsforslag med en signalregulering var det udvalgets ønske at få præsenteret nye og mindre anlægsøkonomisk tunge løsningsforslag.

Forvaltningen har afdækket forskellige løsninger – og vil anbefale etablering af et venstresving forbud ud fra Stegstedvej på Middelfartvej. Med den model reduceres potentielle trafikuheld i krydsningen og den generelle trafik på Stegstedvej og Paarupvej bliver nedbragt.

2.7 Sommergader/”Living streets” (3,0 mio. kr.) - Grøn Mobilitetsplan

Grøn Mobilitetsplan har en ambition om at skabe grønne, klimavenlige byrum med CO2 reduktion, hvor det skal være hurtigere og lettere at gå, cykle og tage kollektiv transport. For at understøtte denne udvikling skal der eksperimenteres med fx sommergader/”Living street” på udvalgt gade i bymidten (Grøn Mobilitetsplan).

Klima- og Miljøudvalget og By- og Kulturudvalget besluttede den 13. marts 2024 at igangsætte arbejdet med en sommergade/”Living street” i Kongensgade. Der blev afsat 3 mio. kr. til denne etablering.

Med dette forslag kan udvalget beslutte at prioritere yderligere 3,0 mio. kr. til forbedring af det midlertidige udtryk i Kongensgade, så byrumskvaliteten løftes inden sommer. Projektet vil tage afsæt i den igangværende involvering af byens centrale aktører bl.a. de erhvervsdrivende. Formålet er, at det midlertidige byrum, med sin centrale placering i bymidten, får et løft i udseende og funktion.

2.8 Data til monitorering af byens trafikflow for fodgængere, cyklister og biler (1,5 mio. kr.) - Grøn Mobilitetsplan

Odense er i vækst og konstant udvikling. Med udgangspunkt i bl.a. Grøn Mobilitetsplan og store, strategiske byudviklingsprojekter som ”+5000 Odense C” og ”Fremtidens Bymidte” er der behov for at følge byens generelle trafikudvikling og trafikflow. Det er forvaltningens anbefaling, at der under By- og Kulturudvalget bliver prioriteret 1,5 mio. kr. til indkøb og drift af sensorer til monitorering af trafikken de kommende 4 år.

Klima- og Miljøudvalget vil få forelagt en sag om prioritering af et tilsvarende beløb til formålet.

3. Restfinansiering af merudgifter ved tidligere projekter

3.1 Krydsombygning ved Gartnerbyen/Lavsenvænget (0,9 mio. kr.)

Med opførelse af Gartnerbyen aftalte Odense Kommune og byherre en delt finansiering af etablering af signalanlæg ved krydset ved Lavsenvænget. Aftalen blev indgået med et fast beløb og ikke som en procentdel. Da etableringen af signalreguleringen har været undervejs i flere år, er udgiften til signalanlægget steget. Denne merudgift til anlæg skal afholdes af Odense Kommune.

3.2 Projektering af udvidelse af erhvervsområde i Højme (0,65 mio. kr.)

Projekteringsopgaven om udvidelse af erhvervsområdet i Højme har haft flere procestrin end forventet. Her kan blandt andet nævnes den udvidede beboerinddragelse med partnerskabet med ”Den grønne ring”, der resulterede i udarbejdelse af nye skitseforslag og brug af ekstern rådgiver. Denne merudgift grundet forlængelse af processen skal afholdes af Odense Kommune.

Sagens konsekvenser

Hvis udvalget følger forvaltningens indstilling og prioriterer samtlige beskrevne trafikindsatser – skal der fremrykkes midler fra anlægsrammen fra årene 2026, 2027 og 2028. Dette skyldes, at det tilbageværende frie beløb på anlægsrammen i 2025 kun er på 1,2 mio. kr.

Med sagens indstillinger vil rammen til Trafikindsatser være fuldt disponeret i 2025, 2026 og 2027. Herefter resterer der rådighedsbeløb til kommende trafikprojekter for 7,3 mio. kr. i 2028 og 10,9 mio. kr. i 2029 og frem.

Det betyder, at der i de kommende år enten vil skulle laves lignende frigivelsessager, hvor forvaltningen indstiller til fremrykning af midler fra 2028 og de efterfølgende år. Alternativt, at der i en årrække ikke udmøntes nye midler fra anlægsrammen. Dette vil få konsekvenser for forvaltningens mulighed for at arbejde med trafikområdets kerneopgaver som fx fremkommelighed og trafiksikkerhed, hvor de fire faste puljer udgør fundamentet for det løbende arbejde.

Nedenstående tabel skitserer forvaltningens samlede forslag til puljer og trafikindsatser, der kan prioriteres i 2025. Der er puljer og projekter for i alt 17,9 mio. kr. - fordelt med 16,0 mio. kr. i 2025 og 1,9 mio. kr. i 2026.

Tabel over forvaltningens forslag til puljer og trafikindsatser 2025

Nr.	Projekt - Budget 2025	Beløb i mio. kroner
1.1	Signalpulje	0,5
1.2	Rådgiverpulje	1,0
1.3	Pulje til løbende trafiksanering, fx skilte, rampe og hastighedsdæmpende foranstaltninger. Herunder konkret trafiksaneringsprojekt	2,0

1.4	Trafiksikkerhedskampagner	0,5
3.1	Krydsombygning ved Gartnerbyen/Lavsenvænget	0,9
3.2	Projektering af udvidelse af erhvervsområde i Højme	0,65
2.1	Signalreguleret fodgængerkrydsning ved Rasmus Rask-Skolen (Brændekildevej)	1,3
2.2	Fodgænger- og cykelzoner på flere skoler i Odense	2,0
2.3	Ombygning af krydsningshelle på Munkebjergvej ved Munkedammen	0,36
2.4	Forbedrede forhold for cyklister på Energivej	2,85
2.5	Prioritering af fodgængere og cyklister i signaler	1,0
2.6	Etablering af nye svingrestriktioner ved krydsningen Middelfartvej-Stegstedvej	0,35
2.7	Sommergader/Living streets	3,0
2.8	Data til monitorering af trafikflow i byen for fodgængere, cyklister og biler	1,5

Økonomi

Med sagen udmøntes og disponeres i alt 17,9 mio. kr. fra rammen til Trafikindsatser i 2025 og 2026. Dette består dels af frigivet, men ikke udmøntede midler på 1,2 mio. kr. i 2025. Derudover frigives og fremrykkes i alt 16,7 mio. kr. med 2,1 mio. kr. i 2026, 10,9 mio. kr. i 2027 og 3,7 mio. kr. i 2028. Med sagens indstillinger vil rammen til Trafikindsatser være fuldt disponeret i 2025, 2026 og 2027. Herefter resterer der rådighedsbeløb til kommende trafikprojekter for 7,3 mio. kr. i 2028 og 10,9 mio. kr. i 2029 og frem.

Med beslutningerne i indeværende sag omprioriteres 7,5 mio. kr. i 2025 af de 17,9 mio. kr. fra rammen til Trafikindsatser til anlægsrammen Grøn Mobilitetsplan under By- og Kulturudvalget, med 2,0 mio. kr. til # 19 - "Fodgænger- og Cykelzoner på flere skoler i Odense", 1,0 mio. kr. til # 20 - "Prioritering af fodgængere og cyklister i signaler", 3,0 mio. kr. til # 28 - "Sommergader/Living streets" og 1,5 mio. kr. til nyt # 60 - "Data til monitorering af trafikflow i byen for fodgængere, cyklister og biler".

På rammen til Trafikindsatser udmøntes der med indeværende sag for i alt 10,4 mio. kr. fordelt med 8,5 mio. kr. i 2025 og 1,9 mio. kr. i 2026, til projekter tilhørende #s under ramme til Trafikindsatser.

I nedenstående tabel fremgår sagens økonomiske konsekvenser, herunder for Odense Kommunes kassebeholdning.

Bevilling	Styrings- område	Udvalg	2025	2026	2027	2028	I alt
Ramme til "Trafikindsatser"	Anlæg	BKU	8.510.000	1.900.000	0	0	10.410.000
Ramme til "Grøn mobilitetsplan - BKU"	Anlæg	BKU	7.500.000	0	0	0	7.500.000
Frigivet rådighedsbeløb, ikke udmøntet på Trafikindsatser	Anlæg	BKU	-1.191.416	0	0	0	-1.191.416
Ikke frigivet rådighedsbeløb til "Trafikindsatser"	Anlæg	BKU	0	-2.141.416	-10.941.416	-3.635.752	-16.718.584
Midlertidig kassepåvirkning	Finans-poster	Intet udvalg	-14.818.584	241.416	10.941.416	3.635.752	0
I alt			0	0	0	0	0

Note: + = indtægter, - = udgifter

Afledt drift er estimeret til følgende, som finansieres af puljen til trafikprojekter 2025:

- Energivej: Afledt drift fra cykelsti og belysning henholdsvis 59.000 kr. og 47.000 kr. årligt.
- Signalreguleret fodgængerkryds ved Rasmus Rask-Skolen: 65.000 kr. årligt.
- Munkedammen krydsningshelle: 11.000 kr. årligt.
- Svingrestriktioner Middelfartvej-Stegstedvej: 14.000 kr. årligt.

Afledt drift for GMP-projekterne er estimeret til og finansieres via anlægsrammen til Grøn Mobilitetsplan:

- Fodgænger og Cykelzoner ved skoler: 100.000 kr. årligt.
- Sommergader/ Living streets: 150.000 kr. årligt.
- Prioritering af fodgængere og cyklister i signaler: 0 kr. årligt.
- Data til monitorering af trafikflow i byen for fodgængere, cykler og biler: 475.000 kr. det første år, faldende til 240.000 kr. årligt.

Bilag

Bilag_status på 2024 trafikindsatser

2024 liste_Borgerhenvendelser med konkrete vejønsker

Punkt 5: Erhvervsinfrastruktur i Odense Øst - frigivelse af midler fra Velstandsfonden til det forberedende arbejde

05.01.00-P20-1-25

Sagsresumé

Denne sag handler om frigivelse af midler fra Velstandsfonden.

Velstandsfonden blev etableret med Budget 2025, med det formål at styrke strukturelle erhvervsvilkår kombineret med en målsætning om at øge værdiskabelsen pr. job sammenlignet med den eksisterende erhvervsstruktur. Velstandsfondens midler er i første omgang målrettet erhvervsvilkår som grønt mobilitetsdesign omkring de store udvidelser i Tietgenbyen, planlægning af erhvervsareal vest for Odense, bæredygtige løsninger samt regulering, finansiering og lignende, der bidrager til flere job og vækst.

Der er i alt afsat 50,0 mio. kr. under Velstandsfonden, hvoraf de 25,0 mio. kr. er reserveret til "Det forberedende arbejde med erhvervsinfrastruktur ved Tietgenbyen med vægt på et grønt mobilitetsdesign, der på samme tid sigter mod grønne effekter og effektiv fremkommelighed via blandt andet eksterne partnerskaber".

Med denne sag fremlægges beskrivelsen af det forberedende arbejde samt økonomien, der knytter sig hertil.

By- og Kulturudvalget skal med sagen godkende det fremlagte budget for arbejdet samt indstille til byrådet, at de reserverede 25,0 mio. kr. frigives og stilles til rådighed for By- og Kulturudvalget.

Effekt

En storby i vækst

En stærk infrastruktur er nødvendig for at den planlagte erhvervsudvikling kan realiseres. Hvis der skal tiltrækkes højværdi-virksomheder, er det nødvendigt at kunne tilbyde et erhvervsområde, hvor fremkommelighed og grønne transportformer går hånd i hånd.

En klima- og miljøvenlig storby

I arbejdet med at fremtidssikre infrastrukturen ud til det nye store erhvervsområde i Odense Øst vil der blive lagt vægt på et grønt mobilitetsdesign. Der er således en klar forventning om, at en væsentlig del af de fremtidige korte ture kan ske grønt og understøtte Odense som en både erhvervs- og klimavenlig storby.

Flere odenseanere i job og på vej til job

Planlægning af den forberedende infrastruktur i Odense Øst er første skridt i planerne om at udvikle nye store erhvervsområder i Odense. Det vil medføre et stort antal nye arbejdspladser, som vil få flere i job - både indenfor og udenfor kommunen.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at **byrådet** godkender:

1. Der oprettes en ny anlægsbevilling "Velstandsfond, BKU" under By- og Kulturudvalget i 2025.
2. Der flyttes 25,0 mio. kr. fra Velstandsfonden til anlægsbevillingen "Velstandsfond, BKU" frigives og stilles til rådighed for By- og Kulturudvalget med 4,1 mio. kr. i 2025, 13,4 mio. kr. i 2026 og 7,6 mio. kr. i 2027.
3. Den fremlagte økonomi danner afsæt for det kommende 3-årige arbejde med planlægning af erhvervsinfrastruktur for Odense Øst og Tietgenbyen.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

Baggrund

Den eksisterende vejinfrastruktur i Odense Øst er allerede i dag i spidsbelastningstimerne belastet med trængsel. Det er særligt de store veje som Østre Ringvej, Kertemindevej, Niels Bohrs Allé og Nyborgvej. Det medfører, at en del biltrafik i stedet vælger at køre ad de mindre veje i området, hvilket er uhensigtsmæssigt og skaber trafikikkerhedsmæssige problemstillinger for naboområderne.

Frem mod 2045 udvikles store erhvervsområder i Odense Øst. Allerede i 2035 forventes det, at der tilføjes 23.000 daglige ture til området, mens det i 2045 vil være steget til langt over 50.000 ekstra daglige ture. Størstedelen af turene forventes at ske med bil, men da udviklingen indenfor elbiler går stærkt, er forventningen samtidigt, at størstedelen på sigt vil køre grønt.

360 graders Infrastrukturanalysen, der blev gennemført i 2024, viser, at der kan flyttes en lille andel af kørte ture over til kollektiv trafik - særligt hvis den er højklasset (tog, letbane og til dels BRT (Bus Rapid Transit)). Det er dog langt fra nok i forhold til at gøre et reelt indhug i de over 50.000 ekstra ture i 2045.

Derfor er der med budget 2025 bestilt et forberedende arbejde med erhvervsinfrastruktur ved Tietgenbyen med vægt på et grønt mobilitetsdesign.

Rammesætning af det forberedende arbejde med erhvervsinfrastrukturen i Odense Øst

Formålet for arbejdet er at:

- Bidrage til, at de nye erhvervsområder bliver attraktive og kan tiltrække højværdi-virksomheder, særligt indenfor Life Science.
- Mindske CO2-udledningen fra transporten ved at implementere grønne mobilitetsløsninger.
- Sikre god fremkommelighed på vejinfrastrukturen, så erhvervsområdet kan betjenes effektivt.

For at komme i mål med henholdsvis en god fremkommelighed og et grønt mobilitetsdesign skal der arbejdes ud fra flere spor. Det vil bl.a. være:

- Grønne mobilitetstiltag i området samt indgåelse af virksomhedspartnerskaber.
- Analyser og planlægning for den kollektive trafikbetjening af Odense Øst.
- Analyser og planlægning af infrastrukturen - nye cykelforbindelser samt udvidelse af centrale indfaldsveje og kryds. Derudover vil der også blive set på vejnettets kapacitet og kobling til motorvejstilslutningerne i området.

Det forberedende arbejde er rammesat til at løbe i 3 år, og skal afsluttes med følgende leverancer:

- Et afprøvet koncept for virksomhedspartnerskaber omkring grøn mobilitet.
- Test af trafikale knudepunktsfaciliteter samt skitser til de fremtidige knudepunkter i området.
- Et samlet koncept for områdets grønne mobilitetsdesign, der overdrages til områdets helhedsplanlægning, herunder principper for, hvordan transportformerne prioriteres i forhold til det omvendte mobilitetshierarki, som er vedtaget med den grønne mobilitetsplan.
- Design af fremtidens kollektive betjening af Odense Øst.
- Skitseprojekter og anlægsoverslag for cykelforbindelser samt vej- og krydsudvidelser.
- CO2-beregninger på alle anlæg og indkøb, så vidt det er muligt.
- Katalog over alle mulige tiltag til politisk prioritering.

Derudover opdateres Odense Kommunes trafikmodel med afsæt i ekspertgruppens anbefalinger. Det vil medføre, at trafikmodellen får et endnu stærkere forudsætningsgrundlag for at beregne de grønne effekter for kollektiv trafik.

Organisering og økonomi

Det forberedende arbejde er organiseret under By- og Kulturforvaltningen, og løftes i en robust projektorganisering, hvor Klima- og Miljøforvaltningen også deltager. Til projektorganiseringen er der tilknyttet en styregruppe, der udover repræsentation fra By- og Kulturforvaltningen og Klima- og Miljøforvaltningen også har repræsentation fra Borgmesterforvaltningen.

Projektøkonomi

	2025	2026	2027
Grønne mobilitetstiltag i området samt virksomhedspartnerskaber	500.000 kr.	4.150.000 kr.	2.750.000 kr.
Planlægning af infrastrukturen	2.150.000 kr.	6.150.000 kr.	1.700.000 kr.
Projektbemanding og pulje til ekstra aktiviteter	1.400.000 kr.	3.100.000 kr.	3.100.000 kr.
I alt	4.050.000 kr.	13.400.000 kr.	7.550.000 kr.
Total			25.000.000 kr.

I de vedlagte bilag er kommissorium for arbejdet samt projektøkonomi uddybet.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Forvaltningen indstiller, at de 25,0 mio. kr. fra Velstandsfonden frigives på én gang med følgende etapeinddeling:

Etapeinddeling

Bevilling	Styringsområde	Udvalg	2025	2026	2027	2028	I alt
Ny bevilling: "Velstandsfond, BKU"	Anlæg	BKU	4.050.000	13.400.000	7.550.000	0	25.000.000
"Velstandsfond - investering i fremtidens velfærd"	Anlæg	ØKU	-4.050.000	-13.400.000	-7.550.000	0	25.000.000
Kassepåvirkning			0	0	0	0	0

Sagens indhold giver ikke anledning til varig afledt drift.

Bilag

Erhvervsinfrastruktur i øst_Programøkonomi

Erhvervsinfrastruktur i Øst_kommissorium

Punkt 6: Velfærdens Fundament – Det specialiserede socialområde – Forprojektering

00.16.00-P20-10-21

Sagsresumé

Den 24. juni 2020 besluttede et samlet byråd at igangsætte projekt Velfærdens Fundament, en samlet investering i velfærdens fysiske rammer på 1,8 mia. kr. Denne sag drejer sig om udmøntning af en del af de 150 mio. kr., der er afsat i sporet ”Det specialiserede socialområde”. Pengene er afsat til at sikre kapacitet på det specialiserede socialområde, både bo- og dagtilbud samt vedligehold af kommunens bygninger indenfor området.

Med denne sag udmøntes 1,0 mio. kr. til forprojektering af et nyt bo- og dagtilbud på det specialiserede socialområde.

Effekt

En storby i vækst

Anlægsønsket understøtter den demografiske udvikling i byen, idet kapacitetsudvidelserne på det specialiserede socialområde betyder, at Odense Kommune er bedre rustet til behovene på området, og at borgere kan tilbydes en plads på bo- og dagtilbud lokalt i Odense Kommune.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender, at der oprettes og frigives en anlægsbevilling "Velfærdens Fundament – DSS – Nyt bo- og dagtilbud" på 1,0 mio. kr. i 2025-2026 under By- og Kulturudvalget. Bevillingen finansieres af anlægsbevillingen "Velfærdens Fundament" under Økonomiudvalget.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens, By- og Kulturudvalgets og Ældre- og Handicapudvalgets indstillinger.

Økonomiudvalget anbefaler endvidere, at behovet for specialiserede pladser til børn samt at den vedtagne leverandørstrategi på det specialiserede socialområde indgår i placeringen af det kommende botilbud.

Sagsfremstilling

Med Budget 2021 besluttede Odense Byråd at investere 1,8 mia. kr. i velfærdens fysiske rammer frem mod 2030. Velfærdens Fundament skal sikre gode fysiske rammer for byens børn, unge og ældre borgere samt udvikling af byens lokalområder. Bag aftalen står et samlet byråd.

De 150 mio. kr., der er sat af i Velfærdens Fundament til det specialiserede socialområde, er fordelt på:

- Vedligehold – 35 mio. kr.
- Kapacitet – 115 mio. kr.

Prognoserne viser, at der i fremtiden vil være behov for flere pladser indenfor det specialiserede socialområde i Odense Kommune. Af denne grund er det nødvendigt at udvide den eksisterende kapacitet. Hertil er der planer om et nyt bo- og dagtilbud på i alt 60 pladser fordelt på tre målgrupper.

Behovet og planen for et ny bo- og dagtilbud

Ældre- og Handicapforvaltningen har lavet en analyse, som viser en forventet øget efterspørgsel efter bo- og dagtilbudspladser frem mod 2030 fordelt på:

- 32 botilbudspladser og 32 dagtilbudspladser til borgere med multiple funktionsnedsættelser
- 10 botilbudspladser og 10 dagtilbudspladser til borgere med fysiske og lettere kognitive funktionsnedsættelser
- 18 botilbudspladser og 18 dagtilbudspladser til borgere med kognitive og aldersbetingede funktionsnedsættelser

Planen er, at der skal etableres tre separate bo- og dagtilbud beliggende på samme matrikel for de tre målgrupper.

Tilbuddet opbygges, så det opleves som tre separate tilbud, og skal derfor have egne indgange for borgerne og afskærmning til naboen. Hver af de tre målgrupper vil modtage støtte, der er specifikt rettet mod den enkelte målgruppes behov på linje med andre separate tilbud.

Der er således tale om tre tilbud i et, hvor de enkelte målgrupper ikke vil interagere med hinanden i hverdagen. Tilbuddet skal desuden have fleksible og flytbare rammer. Det vil give mulighed for, at Ældre- og Handicapforvaltningen kan tilpasse sig udviklingen i efterspørgslen efter pladser til de tre målgrupper og dermed fremtidssikre tilbuddet og kapaciteten.

Borgerinddragelse og vidensindsamling

Den nedsatte projektgruppe har gennemført en større borgerinddragelses- og vidensindsamlingsproces. Formålet har været at indsamle erfaringer fra eksisterende tilbud, drage inspiration og undgå potentielle fejl og faldgruber i det fremtidige byggeri.

Projektgruppen har besøgt tre bo- og dagtilbud i Odense, Kolding og Svendborg. Fælles for disse tilbud er, at de er opført eller renoveret indenfor de sidste 15 år.

Der er afholdt en inddragelsesdag, hvor cirka 20 medarbejdere fra Odenses bo- og dagtilbud drøftede deres erfaringer om de eksisterende fysiske rammer samt deres ønsker og drømme til det fremtidige bo- og dagtilbud.

Dertil blev der den 18. januar 2024 afholdt en større inspirationsdag, hvor over 60 deltagere deltog i workshops om det fremtidige bo- og dagtilbud. Deltagerne repræsenterede beboere og medarbejdere fra eksisterende Odenseanske bo- og dagtilbud, fagforeninger, interesseorganisationer, forskningsverdenen, pårørende, chefer fra Ældre- og Handicapforvaltningen samt politisk deltagelse.

Handicaprådet har løbende været involveret, og det forventes, at de også vil blive involveret i den videre proces.

Videre proces

Næste skridt i processen med at opføre et nyt bo- og dagtilbud er afsøgning af grunde og indledende undersøgelser blandt andet i forhold til grund/placering, jordprøver, behov for lokalplan med videre.

Det anbefales, at byrådet opretter og frigiver en anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. til dette formål, så der kan tages de næste skridt hen i mod at opføre et nyt bo- og dagtilbud i Odense Kommune.

Økonomi

Bevillingen finansieres af Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.

Et eventuelt mindreforbrug anvendes til den fremtidige anlægsbevilling for etableringen af bo- og dagtilbuddet.

Da der er tale om en forprojektering, giver sagen ikke anledning til afledt drift.

Tabel over periodiseringen af ovenstående midler

	Udvalg	Styringsområde	2025	2026	I alt
Finansiering af anlægsbevilling fra "Velfærdens Fundament"	ØKU	Anlæg	-500.000	-500.000	-1.000.000

Ny bevilling: "Velfærdens Fundament – DSS - Nyt bo- og dagtilbud"	BKU	Anlæg	500.000	500.000	1.000.000
I alt			0	0	0

Denne sag har ingen konsekvenser for kommunens kassebeholdning.

Punkt 7: Velfærdens Fundament - Aktivt Fritidsliv

00.13.00-G01-8-25

Sagsresumé

Den 24. juni 2020 besluttede et samlet byråd at igangsætte projekt Velfærdens Fundament, en samlet investering i velfærdens fysiske rammer på 1,8 mia. kr.

Til fritidsområdet er der den 3. marts 2021 udmøntet 95,0 mio. kr. Det er fordelt på 50,0 mio. kr. til vedligehold, 25,0 mio. kr. til kunstgræsbaner, 10,0 mio. kr. til udvidelse af 2:1-puljen og 10,0 mio. kr. til en pulje til halkapacitet og omklædningsrum.

Med denne sag udmøntes yderligere finansiering til Aktivt Fritidsliv, kunstgræsbaner på 31,5 mio. kr.

Siden 2021 er der kommet ny lovgivning om afvanding, støj og brugen af gummigranulat, der påvirker anlæggelsen af kunstgræsbaner. Det betyder, at anlæggelsen af banerne bliver væsentligt dyrere, og der er behov for yderligere finansiering for at komme i mål med de aftalte baner.

To af banerne afventer fortsat nye løsninger i forhold til støj, men de kan ligeledes finansieres indenfor Velfærdens Fundament.

Effekt

Et sundere Odense

Gode fritidsfaciliteter er en forudsætning for at tiltrække ny medlemmer og for at fastholde medlemmer i de forpligtende fællesskaber. Gode fællesskaber omkring sporten øger både den fysiske og den mentale sundhed.

En storby med blandede og velfungerende bydele

Med nye kunstgræsbaner på tværs af byen sikrer vi et godt fritidsliv og grundlaget for stærke fællesskaber i hele byen. Fritidsfaciliteter er med til at sikre, at der findes gode fritidstilbud, der kan understøtte udviklingen af lokale fællesskaber dér, hvor den demografiske udvikling sker.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen og **By- og Kulturforvaltningen** indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender, at der flyttes og frigives 31,5 mio. kr. i 2025-2027 fra anlægsbevillingen Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget til anlægsbevillingen "VF Aktivt Fritidsliv – Kunstgræsbaner" under By- og Kulturudvalget.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens og By- og Kulturudvalgets indstillinger.

Sagsfremstilling

Aktivt Fritidsliv

Ét af sporene i Velfærdens Fundament handler om det aktive fritidsliv. I løbet af efteråret 2020 blev der gennemført brugerinddragelse af foreninger og fodboldklubber i Odense med henblik på at afdække den bedste brug af midlerne.

Den 3. marts 2021 blev midlerne udmøntet i følgende fire tiltag:

- Vedligeholdspulje på 50,0 mio. kr. til kommunale fritidsfaciliteter.
- Forøgelse af 2:1 puljen med 2,0 mio. kr. årligt i fem år, i alt 10,0 mio. kr.
- Pulje til halkapacitet og omklædningsrum på 10,0 mio. kr.
- 25,0 mio. kr. til kunstgræsbaner

Siden har forvaltningen arbejdet videre med tiltagene, og denne sag handler om kunstgræsbanerne.

Kunstgræsbaner

I sagen fra 2021 blev det besluttet, at der skulle anlægges fem nye kunstgræsbaner. Banernes placering blev fastlagt ud fra kriterier, der fremkom i forbindelse med borgerinddragelsen. De fem nye baner blev derfor placeret i de foreslåede områder:

- Det sydøstlige Odense: Ved B67
- Det nordøstlige Odense: Ved Fjordager IF
- Det sydlige Odense: Ved Højby S&G
- Det vestlige Odense: Ved KFUM
- Det sydvestlige Odense: Ved Dalum IF

Dertil blev det besluttet, at tre eksisterende baner skulle skiftes samt, at der skulle laves en model for samlet drift og kommunal overtagelse af baner.

De tre baner, der skulle skiftes, var Næsby, B1909 og TPI.

Efterfølgende er alle eksisterende kunstgræsbaner gennemgået af en ekstern rådgiver, og det blev i den forbindelse vurderet, at kunstgræsbanen ved OKS var i væsentlige dårligere stand end banen ved TPI, hvorfor det blev besluttet, at banen ved OKS skulle skiftes på bekostning af banen ved TPI.

Samarbejdet om banerne

Banerne gives til lokalområdet. Det betyder, at banerne ikke kun anlægges til én fodboldklub. Klubberne i nærheden af de nye baner skal i samarbejde med Odense Kommune drøfte samarbejde omkring brug af banen m.m.

I Velfærdens Fundament lægges vægt på, at byens borgere i højere grad skal inddrages, og de demokratiske velfærdssamtaler i Odenses lokalområder skal sikre et tættere bånd mellem borgernes ønsker og de politiske beslutninger. Forvaltningens forslag til fremtidig driftsmodel sker under hensyntagen til de ønsker, der er i Odense Kommune i forhold til samarbejdet med civilsamfundet.

Forvaltningen har holdt møder med alle klubber med egen kunstgræsbane, og det har vist sig, at der blandt foreningerne er forskellig holdning til at overdrage deres bane til kommunal drift.

Det forventes på baggrund af ovenstående, at forvaltningen sideløbende med etablering af de nye baner og udskiftning af de 3 baner udarbejder en forretningsmodel, hvor foreninger, der ønsker at overdrage driften af deres kunstgræsbaner til Odense Kommune, kan gøre det, og foreninger, der ønsker at drifte deres egne baner, kan gøre det. Hvis foreningerne fortsat vil drifte deres egne baner, så vil det fremadrettet ske efter en fast defineret plejeplan.

Det betyder, at det ved begge ordninger lægges til grund, at der bliver betaling for brug af kunstgræsbanerne i kommune. Enten i form af egenbetaling for driften eller betaling til Odense Kommune, som så forestår driften fremadrettet.

Det forventes, at de nyanlagte baner driftes af Odense Kommune.

Miljømæssige forhold

I sagen fra 2021 indgik bl.a. vilkår om, at klubberne skulle sikre oplæring i brugen af baner og foranstaltninger til at sikre, at granulatet bliver på banen mv. Dertil, at forvaltningen skulle følge udviklingen og vælge de mest bæredygtige alternativer på området.

Sidenhen er der kommet ny lovgivning både nationalt og fra EU, der påvirker anlæggelsen af kunstgræsbaner. Det drejer sig bl.a. om afvanding, støj og brugen af gummigranulat. Odense Kommune har besluttet, at der ikke renoveres eller anlægges nye baner med gummigranulat.

Tilsammen har dette bevirket, at anlæggelsen af banerne bliver væsentligt dyrere.

Der er derfor behov for yderligere finansiering for at komme i mål med de aftalte baner. De nye baner ved B67, Fjordager og KFUM, samt udskiftning af banerne ved Næsby, B1909 og OKS beløber sig til i alt 56,5 mio. kr., og der er således behov for yderligere finansiering på 31,5 mio. kr. Finansieringen sker fra Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.

Foranstaltninger omkring støj

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i november 2023 truffet en afgørelse, som skærper grænserne, som betyder, at støj fra kunstgræsbaner skal reguleres i henhold til støjgrænserne for virksomhedsstøj, hvor der tidligere har været accepteret en højere støjgrænse ved idrætsanlæg.

De planlagte baner i Højby og Dalum ligger meget tæt på boliger, og de skal derfor med de nye grænseværdier for støj i udgangspunktet omgives af ganske høje støjvægge for at kunne anlægges. Dette er hverken en æstetisk, sportsmæssig eller tryghedsmæssig løsning.

De to aftalte baner i Højby og Dalum afventer derfor afklaring på løsninger, der ikke involverer høje støjvægge. Der pågår et interessevaretagelsesforløb med det mål enten at fjerne kravet eller reducere det. De to baner anlægges først, når dette er på plads, og finansieringen til banerne findes ligeledes indenfor Velfærdens Fundament.

Økonomi

Med denne sag udmøntes yderligere 31,5 mio. kr. fra anlægsbevillingen "Velfærdens Fundament" under Økonomiudvalget til anlægsbevillingen "VF Aktivt Fritidsliv – kunstgræsbaner" under By- og Kulturudvalget.

Finansieringen kommer fra "De mindste børn"-sporet under Velfærdens Fundament, hvor kapacitetsbehovet på børneområdet er faldet, og der derved er behov for at etablere færre nye børnehuse end tidligere beregnet.

Økonomitabel

			2025	2026	2027	I alt
Finansiering fra anlægsbevillingen Velfærdens Fundament	ØKU	Anlæg	-500.000	-11.000.000	-20.000.000	-31.500.000
Yderligere finansiering til anlægsbevillingen "VF Aktivt Fritidsliv – kunstgræsbaner"	BKU	Anlæg	500.000	11.000.000	20.000.000	31.500.000
I alt			0	0	0	0

Afledt drift af kunstgræsbanerne dækkes af afledt drift til Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.

Denne sag påvirker ikke kommunens kassebeholdning.

Punkt 8: Odense Kommunes årsberetning for 2024

00.30.04-S00-20-24

Sagsresumé

I denne sag skal byrådet godkende den samlede årsberetning for 2024 for Odense Kommune.

Årsberetningen består af:

- Effektrengnskab
- Økonomisk regnskab
- Organisationsregnskab

Byrådet godkender hvert år årsberetningen og vil i juni blive præsenteret for revisionsbemærkningerne til årsberetningen.

Årsberetningen skaber synlighed om udviklingen i Odense og giver afsæt for politiske drøftelser og prioriteringer, der på sigt kan bidrage til realiseringen af Odensemål og udvalgs mål.

Effektrengnskabet viser, at overordnet har 9 indikatorer opnået målopfyldelse, imens 11 indikatorer ikke har opnået målopfyldelse. Om end der er flest indikatorer, der ikke har opnået målopfyldelse, er der for 14 indikatorer en positiv udvikling siden seneste måling, hvor kun 4 indikatorer har en negativ udvikling. Der er blandt andet fremgang at spore i, at færre personer i udsatte boligområder mangler tilknytning til arbejdsmarkedet eller en igangværende uddannelse. Ligeledes bor flere mennesker i områder med blandet bebyggelse, og odenseanerne angiver en stor fremgang i bystolthed. Der er dog udfordringer eksempelvis med børn og unges mentale trivsel, og en stigende andel unge rygere.

Organisationsregnskabet viser, at der på tværs af forvaltningerne arbejdes målrettet med ledelse, trivsel og med at reducere sygefraværet samt sikre et godt og sikkert arbejdsmiljø. Flere tiltag er fortsat i gang for at rekruttere flere medarbejdere til velfærd. Data viser, at der i år er sket en stigning i antal ansatte i faggrupperne "Pædagogisk uddannet personale" og "Pædagogmedhjælpere", ligesom der er sket en stigning i gruppen "Syge- og sundhedsplejer".

Sygefraværet er samlet set faldet med 1 dag pr. fuldtidsmedarbejder fra 2023 til 2024 som følge af et fald i det korte sygefravær. Andelen af månedslønnede ansatte, der er på deltid, er 43 % og uændret siden sidste år.

Det økonomiske regnskab for Odense Kommune viser et positivt og fornuftigt resultat for 2024. Regnskabsresultatet bidrager samlet set med et øget råderum på 269 mio. kr. til Budget 2026. Det skyldes blandt andet, at beskæftigelsesområdet igen i år lægger penge i kommunens kassebeholdning ved årets udgang. Derudover har der været ekstraintægter fra renter og kapitalpleje samt fra forskerskat. Regnskabet på de enkelte udvalg viser et generelt tilfredsstillende resultat - alt taget i betragtning. Der har, som forventet, været store merudgifter på det specialiserede socialområde og forsikringsområdet. På begge områder er der iværksat tiltag for at stabilisere områderne på sigt. Endelig viser regnskabet også, at eksekveringsgraden på anlægsprojekterne er steget markant i 2024.

Effekt

Årsberetningen skaber synlighed om udviklingen i Odense og giver afsæt for politiske drøftelser og prioriteringer, der på sigt kan bidrage til realiseringen af Odensemål og udvalgs mål.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at **byrådet** godkender:

1. Årsberetning 2024 for Odense Kommune.

Drift:

2. På drift overføres der samlet et mindreforbrug på 115,3 mio. kr. fra 2024 fordelt med -44,9 mio. kr. til 2025, 17,4 mio. kr. til 2026 og 2,1 mio. kr. til 2027, og der lægges 140,7 mio. kr. i kommunens kassebeholdning.
3. Der flyttes et samlet mindreforbrug på 24,0 mio. kr. fra Særlige driftsområder til Service i 2025.

Anlæg:

4. På anlæg overføres der samlet et mindreforbrug på 113,1 mio. kr. fra 2024 til 2025.
5. Der afsluttes 33 anlægsprojekter i 2024 med et samlet merforbrug på 6,2 mio. kr., som finansieres af kommunens kassebeholdning.

Flytninger mellem anlægsbevillinger, drift og anlæg samt mellem udvalg:

6. Der flyttes mindreforbrug fra 3 afsluttende anlægsbevillinger på samlet 1,9 mio. kr. i 2024 til 2 andre anlægsbevillinger i 2025.
7. På driften flyttes der 0,1 mio. kr. fra Ældre- og Handicapudvalget til Sundhedsudvalget i 2025 vedrørende Puljen til flere hænder og højere kvalitet i ældreplejen.
8. Der flyttes 8,2 mio. kr. i 2025 og 4,2 mio. kr. i 2026 og frem fra anlægsbevilling til drift under Økonomiudvalget vedrørende Bystrategisk udviklingspulje.
9. Der flyttes 5,5 mio. kr. i 2025 fra drift til anlægsbevilling Kapacitetstilpasning og institutionsstruktur under By- og Kulturudvalget vedrørende Udskiftning af VVS-rør på den tidligere H.C. Andersenskolle.
10. Der flyttes 10,0 mio. kr. i 2024 fra anlægsbevillingen Bæredygtig mobilitet til anlægsbevillingen Grøn Mobilitetsplan under Klima- og Miljøudvalget.

Det finansielle område, indtægtsside og afskrivninger:

11. På det finansielle område (balanceforskydninger, optag af og afdrag på lån) overføres der et samlet mindreforbrug på 26,2 mio. kr. fra 2024 til 2025, og der lægges 51,0 mio. kr. i kommunens kassebeholdning.
12. På indtægtssiden (inkl. renter) overføres en merindtægt på 25,5 mio. kr. fra 2024 til 2027, og der lægges 83,5 mio. kr. i kommunens kassebeholdning.
13. Der afskrives 5,6 mio. kr. af krav på betalinger i 2024, som ikke vurderes muligt at opkræve.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Årsberetningen for Odense Kommune 2024 er af sagens natur en omfattende sag. Der gives derfor som det første et kort overblik over de væsentligste hovedelementer for de tre regnskaber – effekt, organisation og økonomi, som alle er vedlagt sagen. Det økonomiske regnskab vil efterfølgende blive beskrevet mere detaljeret i sagen.

De tre regnskaber lægges desuden på Odense.dk sammen med ”Strategisk status”, som er en beskrivelse af udviklingen i centrale områder i Odense, som ledighed, byudvikling, events mv.

Opsummering af effektregnskabet

I effektregnskabet laves der en opfølgning på byrådets Odensemål i 2024, og en status på målopfyldelsen af disse. I effektbilaget kan status på specifikke Odense- og udvalgsmål ses. Der vil i det følgende blive opsummeret de væsentligste udviklinger i Odensemålene. Overordnet har 9 indikatorer opnået målopfyldelse, imens 11 indikatorer ikke har opnået målopfyldelse. Om end der er flest indikatorer, der ikke har opnået målopfyldelse, er der for 14 indikatorer en positiv udvikling siden seneste måling, hvor kun 4 indikatorer har en negativ udvikling.

Flere odenseanere i job og på vej i job

Der ses overordnet en status quo i ledigheden i Odense. Ledighedsprocenten har været stabil omkring 4 %, og ligger 1,1 %-point over landsgennemsnittet, hvilket akkurat resulterer i målopfyldelse. Derudover ses en marginalt positiv udvikling i erhvervsfrekvensen, der udviklingen til trods ikke opfylder målsætningen.

En storby med blandede og velfungerende bydele

Færre personer bosat i udsatte boligområder er uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller en igangværende uddannelse. Fra 2023 til 2024 er antallet af personer uden arbejdsmarkedstilknytning eller igangværende uddannelse faldet fra 1.517 til 1.361. Derved forventes både 2024 og 2027-forventningen at blive opnået. Samtidig er andelen af borgere, der bor i områder med blandet bebyggelse, steget en anelse i løbet af 2024, så der for begge indikatorer er opnået målopfyldelse.

Derudover ses der en positiv udvikling i odenseanernes opfattelse af byen, hvor 64 % af borgerne vurderer, at deres by/bydel giver dem mulighed for at leve det liv, de ønsker. Det er en stigning på ca. 16 %-point siden målingen blev lavet senest i 2022.

En klima- og miljøvenlig storby

Der ses også fremgang i kommunens klima- og miljømålsætninger, hvor kommunens CO₂-forbrug endte på ca. 6.000 tons CO₂ i 2024, hvilket er markant under den fastsatte målsætning på 11.270 tons CO₂. Det er energibesparende tiltag, et generelt mindre forbrug samt særligt fjernvarmens udfasning af kul, der har været afgørende for den lave CO₂-udledning. Derudover har kommunen en fortsat positiv tendens med hensyn til luftkvalitet, hvor de målte udledningseværdier er de laveste i den tid, der er blevet målt.

Selvhjulpne ældre

Andelen af ældre, der ikke bor på plejehjem eller modtager hjemmehjælp, er stigende. Det er en del af en længerevarende tendens, hvor en større andel borgere over 80 år er selvhjulpne. Stigningen ses både i, at andelen og antallet af ældre borgere over år er selvhjulpne. Det viser at trods et stigende antal ældre borgere, og et stigende antal borgere med hjælp, så er der andelsmæssigt færre med behov for hjælp.

Børn og unge bliver klar til fremtiden

Blandt byens børn og unge er der fortsat ikke en tilfredsstillende mental trivsel til at opnå målopfyldelse. Der arbejdes med forskellige tiltag som eksempelvis inkluderende læringsmiljøer, fraværsindsats og let tilgængeligt behandlingstilbud. I skoleåret 2023/2024 har der været en lille stigning i den mentale trivsel sammenlignet med skoleåret før. Der ses endvidere en stigning i andelen af unge, der ryger, fra 1 % af de unge til 2,1 %. Der er ikke en entydig forklaring på stigningen, der medfører, at indikatoren ikke opnår målopfyldelse.

Opsummering af organisationsregnskabet

Opgaven med at rekruttere og fastholde fremtidens velfærdsmedarbejdere kræver fortsat en stor indsats nu og i fremtiden. I hele organisationen arbejdes med at tiltrække og bevare tilknytningen velfærdsmedarbejdere.

I alle forvaltninger i Odense Kommune er der fokus på ledelse, trivsel og et godt psykisk og fysisk arbejdsmiljø. Det er nødvendigt for at skabe attraktive arbejdspladser og en forudsætning for at kunne rekruttere og fastholde dygtige medarbejdere nu og i fremtiden, som er en forudsætning for, at vi kan løse kerneopgaven på bedst mulig vis.

Reduktion i sygefravær

Fra 2021 til 2022 steg sygefraværet med 3 dage, hvilket var den største stigning i mange år. Langt størstedelen af denne stigning skyldtes Covid-smitte. Derfor var det positivt, at der fra 2022-2023 var et fald på 1,4 dage, så det gennemsnitlige antal sygefraværsdage i 2023 var 16,6 dage. I år er det samlede sygefravær faldet med endnu 1 dag pr. fuldtidsmedarbejder til 15,6 dage, primært som følge af et fald i det korte sygefravær. Dermed nærmer vi os niveauet for 2021. Det store fokus på at nedbringe sygefraværet i Odense Kommune fortsætter med samme kraft - med et særligt fokus på at understøtte den ledelsesmæssige opgave med at forebygge og håndtere sygefravær.

Flere registrerede krænkelser

Der har været en stigning i antallet af krænkelser, både interne og eksterne krænkelser, og andelen af de medarbejdere, der føler sig hjulpet, ligger stadig for lavt. Hovedudvalget har i den årlige arbejdsmiljødrøftelse besluttet, at krænkelser fortsat skal være et fokusområde. Flere indsatser i form af workshops og målrettet understøttelse til arbejdspladser med behov for hjælp skal være med til at skabe positive forandringer på området.

Generelle personaledata

I Organisationsregnskabet opgøres generelle tal og personaledata for året, der er gået. Tallene viser blandt andet, at:

- Der var 14.543 ansatte i Odense Kommune ved udgangen af 2024. Det svarer til 12.886 fuldtidsstillinger. Det er en stigning på 0,7 % fra 2023 til 2024.

- I faggrupperne, der arbejder med den nære velfærd, er der i år sket en stigning i faggrupperne "Pædagogisk uddannet personale" (2 %) og "Pædagogmedhjælper2 (2,7 %), ligesom der er sket en stigning i gruppen "Syge- og sundhedsplejere" (1,5 %)
- Andelen af månedslønnede ansatte, der er på deltid, er uændret siden sidste år. 43 % af de månedslønnede ansatte i Odense Kommune var ansat på deltid (deltid er alt under 37 timer).
- Lønniveauet for alle ansatte i Odense Kommune var i 2024 42.922 kr.
- Lønudviklingen fra 2023 til 2024 for alle ansatte i Odense Kommune var 7,4 %.
- Det gennemsnitlige sygefravær er faldet. Fra 16,6 dage i gennemsnit i 2023 til 15,6 dage i 2024. Sygefraværet er faldet i 3 ud af 7 forvaltninger. Måltallet for sygefravær er nået i 4 forvaltninger.

Opsummering af det økonomiske regnskab for 2024

Det økonomiske regnskab for 2024 viser samlet set et positivt og tilfredsstillende resultat, som er bedre end forventet ved seneste opfølgning. Det positive regnskabsresultat skyldes blandt andet, at de økonomiske konjunkturer på landsplan har udviklet sig mere positivt end forventet i løbet af året. Særligt har inflationen normaliseret sig i løbet af 2024, og det høje beskæftigelsesniveau er blevet fastholdt. Derudover bidrog Økonomiaftalen mellem regeringen og KL for 2025 også med ekstra råderum, som havde positive økonomiske konsekvenser for 2024 og reducerede usikkerhederne.

Regnskabsresultatet bærer præg af, at beskæftigelsesområdet igen i år lægger penge i kommunens kassebeholdning ved årets udgang. Derudover har der været ekstrairndtægter fra renter og kapitalpleje samt fra forskerskat. Endelig lægger det finansielle område også penge i kommunens kassebeholdning ved regnskabsafslutningen. Med regnskabsresultatet forbedres råderummet således med samlet 269 mio. kr., hvilket betyder, at der vil være engangsmidler til rådighed i økonomien, når Budget 2026 skal lægges.

Det overordnede driftsresultat vurderes at være fornuftigt og viser, at forvaltningerne generelt i 2024 har haft en god og påpasselig økonomistyring trods udfordringer på visse områder. Der er samlet set et mindreforbrug på 165,3 mio. kr., hvoraf 24,6 mio. kr. overføres til de efterfølgende år. Det dækker over mange små og få større afvigelse i de enkelte udvalg.

Af de største udfordringer kan nævnes, at der igen i 2024 har været et stort merforbrug på det specialiserede socialområde på samlet 37,3 mio. kr. for alle tre udvalg - Ældre- og Handicapudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget og Børn- og Ungeudvalget. Det til trods for, at byrådet i Budget 2024 løftede budgettet med 35 mio. kr. i 2024 og frem, og Ældre- og Handicapudvalget i Budget 2025 fik tilført yderligere 37 mio. kr. Det er særligt på voksenområdet, hvor der ses den største afvigelse. Udfordringen på området ses også på landsplan. Odense har iværksat flere tiltag for at stabilisere området. Økonomiudvalget får blandt andet på samme møde en afrapportering af bestilt ekstern analyse af det specialiserede voksenområde udarbejdet af konsulentfirmaet Implement.

Der ses også ved årets udgang et stort merforbrug på forsikringsområdet på 27,6 mio. kr., som ikke er set i samme omfang i tidligere år. Det skyldes stigende udbetalinger af erstatninger i forbindelse med tab af erhvervsevne. Borgmesterforvaltningen vil i 2025 gennemgå området nærmere for at identificere de bagvedliggende årsager til de stigende udgifter og vurdere eventuelle tiltag for at sikre en mere stabil økonomisk udvikling fremadrettet.

Regnskabsresultatet viser også mindreforbrug på en række områder i udvalgene, som blandt andet kan tilskrives generel tilbageholdenhed og øremærkede midler, som søges overført til forbrug året efter.

På anlægsområdet vurderes regnskabsresultatet også at være bedre end forventet. Der er et samlet mindreforbrug på 106,8 mio. kr., hvilket er væsentlig lavere end tidligere år. Det viser, at By- og Kulturforvaltningen med succes har arbejdet målrettet med at øge eksekveringsgraden i 2024.

I de følgende afsnit gives en mere tilbunds gående og mere teknisk beskrivelse af det økonomiske regnskab 2024 for Odense Kommune. Gennemgangen er opdelt i følgende afsnit:

1. Overblik over hovedtallene i regnskabsopgørelsen
2. Regnskabsresultatet på de enkelte delområder - drift, anlæg og det finansielle område samt indtægtssiden
3. Regnskabsresultatet på beskæftigelsesområdet
4. Budgetflytninger mellem udvalg, styringsområder og anlægsbevillinger
5. Overblik over udvalgenes delregnskaber
6. Afskrivninger i 2024

1. Overblik over hovedtallene i regnskabsopgørelsen

Nedenstående tabel viser hovedtallene i regnskabsopgørelsen for Odense Kommune 2024.

Regnskabsopgørelse

Mio. kr.	Korrigeret Budget 2024	Regnskab 2024	Afvigelser	Kassepåvirkning	Overførsel
Indtægter i alt	15.506	15.615	109	84	26
Driftsudgifter i alt	-14.743	-14.628	115	141	-25
Resultat af ordinær drift	763	987	224	224	0
Anlægsudgifter i alt	-572	-465	107	-6	112
Skattefinansieret resultat i alt	191	522	331	219	113
Finansielle poster	-337	-259	77	51	26
Finansieringsresultat	-146	263	409	269	138

Note: Indtægter (+), Udgifter (-)

Afvigelse: (+) = merindtægt/mindreforbrug, (-) = mindreindtægt/merforbrug

Kassepåvirkning: (+) = kasseforbedring, (-) = kassetræk

Udgangspunktet for det korrigerede budget for 2024 var, at der var budgetlagt med et kassetræk på 146 mio. kr. (finansieringsresultat) i løbet af året. Det skyldes, at der var budgetlagt med et højt anlægsniveau til eksempelvis Velfærdens Fundament, som blev finansieret af opsparede midler. Regnskabet for 2024 viser i stedet, at finansieringsresultatet endte med en kasseforbedring på 263 mio. kr. Det giver en positiv afvigelse på 409 mio. kr., hvoraf 269 mio. kr. lægges i kassen ved regnskabsafslutningen, mens 139 mio. kr. overføres til de kommende år.

Regnskabsresultat for ordinær drift (indtægter minus udgifter) endte med et overskud på 987 mio. kr., hvilket var 224 mio. kr. højere end forventet. Det skattefinansierede resultat, hvor anlægsudgifterne også er indregnet, viste et regnskabsresultat på 522 mio. kr., hvilket var 331 mio. kr. højere end forventet.

2. Regnskabsresultatet på de enkelte delområder - drift, anlæg og det finansielle område samt indtægtssiden

I de følgende fire tabeller gives der et samlet overblik over kommunens økonomiske regnskab på driften, anlæg, det finansielle område og indtægtssiden. For en mere detaljeret opgørelse på hvert enkelt udvalg og område henvises til det økonomiske regnskab 2024, som er vedlagt sagen.

Den første tabel viser Odense Kommunes samlede regnskabsresultat på driften fordelt på styringsområderne Service og Særlige driftsområder. Serviceudgifter dækker over kommunens udgifter til den daglige drift. Særlige driftsområder vedrører primært overførsler og indsatser til borgerne, fx beskæftigelsesindsatser. Der skelnes mellem disse styringsområder, da finansieringen af områderne er forskellig og underlagt forskellige styringsmekanismer. I tabellen vises årets regnskab samt, hvad der bliver lagt i kommunens kassebeholdning, og hvad der bliver overført til kommende år.

Driften

1.000 kr.	Korrigeret budget 2024	Regnskab 2024	Afvigelser	Kassepåvirkning	Overførsel
Service:					
Med overførselsadgang	9.550.811	9.524.586	26.225	0	26.225
Uden overførselsadgang	288.312	311.982	-23.671	-23.671	0

Projekter med ekstern finansiering mv.	-6.381	2.949	-9.331	0	-9.331
Overførselspulje fra 2024 til 2025	-50.000	0	-50.000	0	-50.000
I alt	9.782.742	9.839.518	-56.776	-23.671	-33.105
I alt ekskl. overførselspuljen	9.832.742	9.839.518	-6.776	-23.671	16.895
Særlige driftsområder:					
Med overførselsadgang*	-101.739	-115.862	14.122	0	14.122
Uden overførselsadgang	852.355	851.198	1.157	1.157	0
Projekter med ekstern finansiering	-7.440	-1.024	-6.416	0	-6.416
Beskæftigelsesområdet/reservationspulje	4.217.241	4.054.072	163.169	163.169	0
I alt	4.960.417	4.788.385	172.033	164.326	7.707
Drift i alt	14.743.159	14.627.903	115.257	140.655	-25.399
Drift i alt ekskl. overførselspuljen	14.793.159	14.627.903	165.257	140.655	24.601

Note: Afvigelse. (+) = mindreforbrug, (-) = merforbrug

Kassepåvirkning: (+) = kasseforbedring, (-) = kassetræk

* I forbindelse med regnskabsafslutningen flyttes 24,0 mio. kr. fra Særlige driftsområder til Service, og der flyttes midler mellem drift og anlæg og omvendt.

Det samlede regnskabsresultat på driften for 2024 ekskl. overførselspuljen viser et mindreforbrug på 165,3 mio. kr., heraf lægges der 140,7 mio. kr. i kommunens kassebeholdning, og der overføres mindreforbrug på 24,6 mio. kr. til de efterfølgende år.

På styringsområde **Service** er der et samlet merforbrug på 6,8 mio. kr. ved årets afslutning. Det dækker over større og mindre afvigelser i udvalgene, som beskrives senere. Der søges om at overføre et samlet mindreforbrug på 16,9 mio. kr. til efterfølgende år, mens 23,7 mio. kr. finansieres af kommunens kassebeholdning. Kassetrækket skyldes primært et stort merforbrug på forsikringsområdet. I overførslen er også indregnet en overførsel af merforbrug på projekter med ekstern finansiering og entreprenøraftaler på 9,3 mio. kr., som skyldes indtægtsforskydninger.

På styringsområde **Særlige driftsområder** er der et mindreforbrug på 172,0 mio. kr. heraf lægges 164,3 mio. kr. i kommunens kassebeholdning, som primært vedrører reservationspuljen på beskæftigelsesområdet. Der søges om overførsel af et mindreforbrug på 7,7 mio. kr. til efterfølgende år. I overførslen er indregnet en overførsel af merforbrug på projekter med ekstern finansiering på 6,4 mio. kr., som skyldes indtægtsforskydninger.

For at skabe plads til overførsler i servicerammen indlægger Odense Kommune hvert år en overførselspulje i budgettet. I Budget 2025 blev der indlagt en overførselspulje på 50 mio. kr. Puljen nulstilles i forbindelse med regnskabsafslutningen.

Odense Kommunes samlede serviceudgifter går 34,5 mio. kr. under KL's sigtepunkt for regnskabsanktion for 2024, og Odense er dermed med til at bidrage til aftaleoverholdelse på landsplan.

I den nedenstående tabel vises Odense Kommunes samlede regnskabsresultat på anlæg. Her vises, hvad der bliver overført til kommende år, og hvad der bliver lagt i kommunens kassebeholdning.

Anlæg

1.000	Korrigeret	Regnskab	Afvigelser	Kassepåvirkning	Overførsel
-------	------------	----------	------------	-----------------	------------

kr.	budget 2024	2024			
Anlæg i alt	571.960	465.118	106.842	-6.209	113.051

Note: Afvigelse. (+) = mindreforbrug, (-) = merforbrug

Kassepåvirkning: (+) = kasseforbedring, (-) = kassetræk

* I forbindelse med regnskabsafslutningen flyttes 24,0 mio. kr. fra Særlige driftsområder til Service, og der flyttes midler mellem drift og anlæg og omvendt.

På anlægsområdet viser regnskabsresultatet et mindreforbrug på 106,8 mio. kr., som primært kan tilskrives forskydninger i anlægsudførelsen.

Mindreforbruget er væsentlig mindre end i tidligere år og viser, at By- og Kulturforvaltningen med succes har arbejdet målrettet med at øge eksekveringsgraden i 2024.

Der søges om at overføre 113,1 mio. kr. til efterfølgende år. Det dækker over overførsel af mer- og mindreforbrug på de enkelte projekter. Overførslen kan blandt andet henføres til projekter på de konjunkturfølsomme anlægsområder (samlet 16,8 mio. kr.), Nyt H.C. Andersen Eventyrhus (-22,4 mio. kr.), Kapacitetstilpasning og institutionsstruktur (-14,7 mio. kr.) Fra gade til by – Omdannelse af Thomas B. Thriges Gade (56,5 mio. kr.) og Velfærdens Fundament (24,2 mio. kr.)

I forbindelse med regnskabsaflæggelse for 2024 afsluttes 33 anlægsprojekter med et merforbrug på samlet 6,2 mio. kr., som finansieres af kommunens kassebeholdning. Afsluttende anlægsregnskaber behandles i en særskilt sag, men de økonomiske konsekvenser er medtaget i denne sag og fremgår af økonomibilaget.

I nedenstående afsnit vises Odense Kommunes samlede regnskabsresultat på det finansielle område.

Finansielle område

1.000 kr.	Korrigeret budget 2024	Regnskab 2024	Afvigelse	Kassepåvirkning	Overførsel
Optag af lån	-42.965	-55.917	12.952	12.952	0
Afdrag på lån	144.206	141.534	2.672	2.672	0
Balanceforskydninger	235.327	173.802	61.524	35.365	26.159
Finansielle område	336.568	259.420	77.148	50.989	26.159

Note: Afvigelse: (+) = merindtægt, (-) = mindreindtægt

Kassepåvirkning: (+) = kasseforbedring, (-) = kassetræk

På det finansielle område er der et samlet mindreforbrug på 77,1 mio. kr. i 2024, hvoraf 51,0 mio. kr. lægges i kommunens kassebeholdning som en indtægt, og de resterende 26,2 mio. kr. søges overført til 2025.

Optag af lån viser et mindreforbrug på 13,0 mio. kr., som alene skyldes, at der er tilskrevet indeksering på gælden ved LD-fonden. Det modsvares dog af en tilsvarende renteudgift under renter på indtægtssiden.

For **Afdrag på lån** ses et lille mindreforbrug på i alt 2,7 mio. kr., der tilgår Odenses Kommunes kassebeholdning.

For **Balanceforskydninger** ses et samlet mindreforbrug på 61,5 mio. kr., som primært består af forskydninger i tilgodehavender til Odense Kommune og forskydninger i kortfristet gæld. 35,4 mio. kr. tilgår kommunens kassebeholdning, mens 26,2 mio. kr. søges overført til 2025. Overførslerne vedrører primært borgernes udlån til betaling af ejendomsskat, deponering for HCA Airports lånoptagelse og kommunens tilskud til Odense Letbane.

I nedenstående afsnit vises Odense Kommunes samlede regnskabsresultat på indtægtssiden.

Indtægtsside

1.000 kr.	Korrigeret budget 2024	Regnskab 2024	Afvigelser	Kassepåvirkning	Overførsel
Renter	-105.752	-174.354	68.602	68.602	0
Indkomstskatter inkl. det skrå skatteloft	-9.901.022	-9.903.725	2.703	2.703	0
Øvrige skatter	-1.094.866	-1.136.539	41.673	16.155	25.518
Tilskud og udligning	-4.404.203	-4.400.291	-3.912	-3.912	0
I alt	-15.505.843	-15.614.909	109.066	83.548	25.518

Note: Afvigelse: (+) = merindtægt, (-) = mindreindtægt

Kassepåvirkning: (+) = kasseforbedring, (-) = kassetræk

Regnskabsresultatet for den samlede indtægtsside viser en merindtægt på 109,1 mio. kr., hvoraf 83,5 lægges i kommunens kassebeholdning ved regnskabsafslutningen, og 25,5 mio. kr. søges overført til 2027.

Regnskabsresultatet for **renter** viser en samlet merindtægt på 68,6 mio. kr. Merindtægten kan primært henføres til afkast og kursgevinst på kommunens beholdning af værdipapirer og obligationer.

Regnskabsresultatet for **indkomstskatter inkl. det skrå skatteloft** viser en samlet merindtægt på 2,7 mio. kr. Afvigelsen skyldes, at afregning vedrørende det skrå skatteloft er blevet mindre end forventet i 2024.

Ved **øvrige skatter** viser regnskabsresultatet en merindtægt på 41,6 mio. kr. Det dækker over en merindtægt på grundskyld på 25,5 mio. kr., som skyldes, at borgerne har indbetalt efterreguleringer af grundskyld for årene 2021, 2022 og 2023. Der kan dog komme en modregulering fra staten senere, når alle indtægter (skat og udligning) er opgjort på området for disse år. Indtægten periodiseres derfor i første omgang til 2027. Der har desuden været en merindtægt fra skat på forskerordningen på 16,4 mio. kr. i 2024.

Endelig viser regnskabsresultatet ved **tilskud og udligning** en mindreindtægt på 3,9 mio. kr. Det skyldes en merindtægt på 2,5 mio. kr. fra tilbagebetaling af moms fra tidligere år. Modsat har alle landets kommuner dels fået en kollektiv skattesanktion som følge af, at der samlet set skete en skatteforhøjelse i 2024 og dels en sanktion for, at kommunerne samlet set overskred servicerammen. Odense Kommunes andel af udgør samlet 6,2 mio. kr.

3. Regnskabsresultatet på beskæftigelsesområdet

Beskæftigelsesområdet ender med et mindreforbrug på 163,2 mio. kr., som lægges i kommunens kassebeholdning ved regnskabsafslutningen. Det skyldes dels udviklingen gennem året og dels en forsigtig budgetlægning, hvor der fra årets start var budgetteret med en reservationspulje, som er vokset i løbet af året.

Reservationspuljen består af forskellen mellem Beskæftigelses- og Socialforvaltningens egne skøn for årets udgifter og KL's skøn for kommunens udgifter til beskæftigelsesområdet. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen skønnede ved årets start højere udgifter end KL på dagpenge, senior- og førtidspension og sygedagpenge, men lavere udgifter end KL på bl.a. kontant- og uddannelseshjælp, ledighedsydelse, ressourceforløb og seniorjob. Det betød, at reservationspuljen fra året begyndelse var på 26,7 mio. kr.

At regnskabsresultatet ender væsentlig bedre end dette skyldes flere elementer: Ledigheden steg ikke så meget som forventet i løbet af 2024, udgifterne til kontant- og uddannelseshjælp var under det budgetterede, der har været en knap så stor stigning i antallet af førtids- og seniorpension, og endelig har antallet på sygedagpenge været faldende i 2024.

Det væsentlige for Odense Kommunes langsigtede økonomi er, hvordan udviklingen i Odense udvikler sig i forhold til landsplan. Tallene for landsplan 2024 kendes først i maj 2025.

4. Budgetflytninger mellem udvalgene, styringsområder og anlægsbevillinger

I forbindelse med regnskabsafslutningen søges der om flytning af:

- 24,0 mio. kr. fra Særlig drift til Service i flere udvalg, som vedrørende refusion fra særligt dyre enkeltsager.
- Bystrategisk udviklingspulje til en driftsbevilling i 2025 og frem.
- 5,5 mio. kr. fra drift til anlæg vedr. Udskiftning af VVS-rør på den tidligere H.C. Andersenskolen.
- Restbudget for afsluttende anlægsprojekter på samlet 1,9 mio. kr. til andre anlægsbevillinger.
- Pulje på 0,1 mio. kr. fra Ældre- og Handicapudvalget til Sundhedsudvalget vedrørende pulje til flere hænder og højere kvalitet i ældreplejen.
- 10 mio. kr. i 2024 fra anlægsbevilling Bæredygtig mobilitet til anlægsbevilling Grøn Mobilitetsplan.

For en mere detaljeret beskrivelse af budgetflytningerne henvises til økonomibilaget.

5. Overblik over udvalgenes delregnskaber

Det samlede regnskabsresultat viser et tilfredsstillende og bedre resultat end forventet ved seneste opfølgning. Odense er en stor organisation, og udvalgene har hver især store budgetrammer, hvor der er manøvrerum inden for. Det betyder, at et underskud på ét område kan dækkes af et overskud fra et andet område inden for udvalgets rammer. Der er som følge heraf også områder, der i det forløbne år har været udfordret, som er blevet dækket ind af andre områder.

I nedenstående afsnit gives et kort resumé af de enkelte udvalgs årsregnskaber. For en mere fyldestgørende beskrivelse henvises til "Det økonomiske regnskab 2024", som er vedlagt som bilag 1. Der er desuden til sagen vedlagt indstillingspunkter og beslutninger fra udvalgenes behandling af årsberetningerne.

Økonomiudvalgets regnskabsresultat viser et samlet merforbrug på 18,0 mio. kr., som er sammensat af flere mer- og mindreforbrug. Der søges om overførsel af et mindreforbrug på 13,2 mio. kr. til efterfølgende år, som kan tilskrives forsinkelser i gennemførelsen af initiativer fra tidligere budgetforlig, eksterne projekter og andre aftalebelagte midler i forvaltningen.

Der finansieres 31,2 mio. kr. af kommunens kassebeholdning ved regnskabsafslutningen. Det dækker primært over et stort merforbrug på forsikringsområdet, som skyldes stigende udbetalinger af erstatninger i forbindelse med tab af erhvervsevne samt et mindre merforbrug på tjenestemandspensioner.

Der er placeret to centrale reguleringspuljer under Økonomiudvalget, som vedrører hele Odense Kommune. Der er dels den budgetlagte negative overførselspulje på 50 mio. kr. og dels reservationspuljen på beskæftigelsesområdet, hvor der er et mindreforbrug på 144,0 mio. kr. Ved regnskabsafslutningen tillægges det yderligere mindreforbrug på området fra Beskæftigelses- og Socialudvalget, således reservationspuljen ender på 163,2 mio. kr.

By- og Kulturudvalgets regnskabsresultat viser et samlet mindreforbrug på 44,6 mio. kr., hvoraf 6,6 mio. kr. lægges i kommunens kassebeholdning ved regnskabsafslutningen og vedrører ældreboligområdet.

Der søges om overførsel af et mindreforbrug på 38,0 mio. kr. til efterfølgende år. Det skal ses som resultatet af dels bevidst tilbageholdenhed i forvaltningen, og dels en række ydre omstændigheder, som resulterer i en række engang-mindreforbrug. De største mindreforbrug er på følgende områder: Administrationscentret som varetager opgaver i relation til udlejningsejendomme og administration af erhvervslejemål; lokaletilskud til foreninger og aftenskoler; Teknisk Service. Mindreforbruget søges overført med 24,9 mio. kr., til 2025 og 13,1 mio. kr. til 2026. Overførslerne skal bruges til at imødegå et udgiftspres, som By- og Kulturudvalget forventer at stå overfor i de kommende år. Det gælder en række store prisstigninger fra eksterne leverandører på området for vintertjenesten, parkområdet og fjernvarme, rengøringsområdet og kommende udbud på grønne områder omkring kommunens bygninger samt vedligehold af boldbaner.

Det finansielle område under By- og Kulturudvalget har et merforbrug på 0,7 mio. kr. Af merforbruget vedrører 0,3 mio. kr. renter og afdrag på ældreboligområdet, som finansieres af kommunens kassebeholdning. 0,5 mio. kr. søges overført til 2025. Det vedrører forskydninger i indskud af grundkapital i Landsbyggefonden til projekter, hvortil der enten er givet tilsagn eller, hvor der forventes at blive givet tilsagn.

Ældre- og Handicapudvalgets regnskabsresultat viser et samlet merforbrug på 4,3 mio. kr., som søges overført til 2025. Merforbruget er mindre end tidligere signaleret og skyldes blandt andet, at byrådet i forbindelse med Budget 2025 tildelte Ældre- og Handicapudvalget en ekstraordinær tillægsbevilling på 37 mio. kr. til det specialiserede voksenområde.

Merforbruget i 2024 er sammensat af flere mer- og mindreforbrug. Af de største afvigelser kan nævnes merforbrug på det specialiserede voksenområde på samlet 13,5 mio. kr., som kan henføres til merudgifter til midlertidig – og længerevarende botilbud og merudgifter til personlig støtte mv. Merforbrug på bevilling af hjemmepleje på 12,6 mio. kr.,

og merforbrug på området for BPA-ordninger på 10,9 mio. kr. BPA-ordninger gives til borgere over 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har meget omfattende hjælpebehov. Der er et mindreforbrug på 7,7 mio. kr. på området for køb og salg af pladser på ældreområdet samt øvrige mindreforbrug, der relaterer sig primært til øremærkede midler, som for eksempel finansiering af omsorgssystemet Nexus, uddannelse og kompetenceudvikling på sundhedsområdet mv.

Beskæftigelses- og Socialudvalgets regnskabsresultat viser et samlet mindreforbrug på 23,1 mio. kr., heraf vedrører 19,2 mio. kr. beskæftigelsesområdet, som lægges i kommunens kassebeholdning ved regnskabsafslutningen.

Der søges om overførsel af mindreforbrug på 3,8 mio. kr. til efterfølgende år. Det er sammensat af flere mer- og mindreforbrug på de enkelte områder. Af de største afvigelser kan nævnes et merforbrug på det specialiserede socialområde på samlet 18,5 mio. kr., som primært vedrører ungeområdet. De økonomiske udfordringer bliver opvejet primært af et mindreforbrug på 24,2 mio. kr., som vedrører opsparede midler fra tidligere regnskabsår, IT-systemer og investeringer samt lægeerklæringer og sundhedskoordinatorer.

Børn- og Ungeudvalgets regnskabsresultat viser et samlet merforbrug på 15,9 mio. kr., som søges overført til efterfølgende år. Det er sammensat af flere mer- og mindreforbrug på de enkelte områder.

Af de store afvigelser kan nævnes merforbrug på skoleområdet på 21,7 mio. kr., som primært kan henføres til øget visitation og færre solgte pladser på specialundervisningsområdet samt udgifter til bidrag til staten for elever på fri-, privat- samt efterskoler. Mindreforbrug på dagtilbudsområdet på 7,1 mio. kr., som blandt andet skyldes færre udgifter til økonomisk friplads. Og endelig merforbrug på det specialiserede socialområde på 5,2 mio. kr., som vedrører kontante ydelser til tabt arbejdsfortjeneste.

Klima- og Miljøudvalgets regnskabsresultat viser et merforbrug på 0,7 mio. kr., som søges overført til 2024. Det er sammensat af flere mer- og mindreforbrug på de enkelte områder. Af de største afvigelser kan nævnes merforbrug på projekter med ekstern finansiering på 2,7 mio. kr., som vedrører indtægtsforskydninger, og mindreforbrug på 1,2 mio. kr., som vedrører opsparede midler fra tidligere regnskabsår og puljer fra udmøntning af midtvejsregulering i 2024.

Sundhedsudvalgets regnskabsresultat viser et merforbrug på 7,4 mio. kr. Der lægges 2,1 mio. kr. i kommunens kassebeholdning ved regnskabsafslutningen, som primært vedrører den kommunale medfinansiering af regionens udgifter på sundhedsområdet.

Der søges om overførsel af et samlet merforbrug på 9,5 mio. kr. Det er sammensat af flere mer- og mindreforbrug på de enkelte områder. Af de største afvigelser kan nævnes merforbrug på entreprenøraftale vedrørende Tandreguleringscenter Fyn på 16,6 mio. kr. Det forventes dog at blive udlignet frem mod 2027, hvor området forventes at være i balance. Mindreforbrug på de tværgående områder på 4,0 mio. kr. grundet færre udgifter til fællesudgifter i forvaltningen og budgetmidler fra tidligere år, hvor der først forventes aktivitet i 2025.

6. Afskrivninger i 2024

Restancerne (gæld, renter og rykkergebyr) opstår ved borgere og virksomheder, der ikke har overholdt deres betalingsforpligtigelser til Odense Kommune - altså skylder Odense Kommune penge. Hvis det ikke lykkes at inddrive gælden, kan det ende med, at Gældsstyrelsen afskriver kravet.

I økonomistyringsprincipperne fremgår det, at Økonomiudvalget kan foretage afskrivninger af krav, der ikke er retskraftige eller vurderet ikke mulige at opkræve. Disse afskrivninger skal fremgå af årsregnskabet, og foretages som direkte reguleringer på kommunens balance. Afskrivningerne er sket henholdsvis af Odense Kommune selv eller af Gældsstyrelsen.

Den samlede afskrivning i 2024 er på 5,6 mio. kr., hvoraf 2,3 mio. kr. består af krav, hvor Gældsstyrelsen har vurderet det formålsløst at fortsætte inddrivelsen.

I 2025 igangsættes et samarbejde mellem KL, Gældsstyrelsen og de enkelte kommuner omkring oprydning og retskraftvurderinger af ældre krav, der er til inddrivelse. Det forventes derfor, at niveauet for disse afskrivninger fortsætter i 2025.

Odense Kommune arbejder fortsat målrettet med at reducere afskrivninger både internt og fra Gældsstyrelsen. Dette sker ved fortsat fokus på korrekt og effektiv opkrævning samt opmærksomhed på kvaliteten af datagrundlag ved oversendelse af restancer til inddrivelse ved Gældsstyrelsen.

Økonomi

Samlet giver regnskab 2024 en forbedring af kommunens kassebeholdning på 269 mio. kr., som betyder, at der vil være engangsmidler til rådighed i økonomien, når Budget 2026 skal lægges.

I økonomibilaget fremgår en detaljeret beskrivelse af de bevillingsmæssige konsekvenser af indstillingspunkterne.

Bilag

Det økonomiske regnskab 2024

Effektregnskab 2024

Oversigtshæfte 2024

Økonomibilag 2024

Organisationsregnskab 2024

Udvalgenes indstillingspunkter og beslutning - Årsberetning 2024

Punkt 9: Afsluttende anlægsregnskaber 2024 i Odense Kommune

00.30.04-S00-19-24

Sagsresumé

Denne sag viser, hvor mange anlægsprojekter der afsluttes i 2024 og økonomien bag de projekter, som afsluttes.

Byrådet skal formelt godkende regnskaber for anlægsprojekter, som er afsluttet i løbet af regnskabsåret.

I Odense Kommune afsluttes 33 anlægsprojekter i 2024. 25 af anlægsprojekterne ligger under By- og Kulturudvalget, 4 ligger under Økonomiudvalget, 2 ligger under Klima- og Miljøudvalget og 1 ligger under henholdsvis Ældre- og Handicapudvalget og Børn- og Ungeudvalget.

De største anlægsbevillinger, som afsluttes, er Fremtidens Vollsrose – Byudvikling- og infrastrukturplan (bevilling på 86,9 mio. kr.), Signalanlæg ved Drejebænken/Munkebjergvej (bevilling på 22,5 mio. kr.), Velfærdens Fundament - Stitunnel under Bladstrupvej i Lumby (Bevilling på 15,7 mio. kr.) og HCA Airport med fokus på droner og erhvervspark (Bevilling på 14,5 mio. kr.).

Den samlede anlægsbevillingssum for alle de afsluttede anlægsprojekter er på 229,8 mio. kr. Regnskabet udviser et samlet forbrug på 236,0 mio. kr., hvilket svarer til et merforbrug på 6,2 mio. kr. (2,7 %). Merforbruget finansieres af kommunens kassebeholdning, og de økonomiske konsekvenser indgår i Odense Kommunes Årsberetning for 2024, som behandles i anden sag.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene i denne sag.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender

1. Odense Kommunes samlede afsluttende anlægsregnskaber i 2024 for 33 anlægsprojekter.
2. Der tilbageføres restbudget på samlet 0,8 mio. kr. i 2024 fra anlægsbevillingerne "De mindste børn - kapacitetsudvidelser i Odense N" og "Stitunnel under Bladstrupvej i Lumby" under By- og Kulturudvalget til anlægsrammen for Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget i 2025.
3. Der flyttes 1,1 mio. kr. i 2024 fra anlægsbevillingen "Energivej, adgangsvej, plantebælte og arkæologi" til anlægsbevillingen "Diverse færdiggørelsesarbejder" i 2025. Begge under By- og Kulturudvalget.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

I nedenstående tabel er vist den samlede bevilling og afvigelse for de 33 anlægsprojekter, der afsluttes i 2024.

Afsluttende anlægsregnskaber i 2024

Kroner	Udgifter/ indtægter	Bevilling	Regnskab	Afvigelse
Økonomiudvalget				
Optimering af skolernes IT- infrastruktur	Udgifter	7.450.000	7.446.360	3.640
Ubberud lokalaftale ØKU	Udgifter	100.000	79.686	20.314

HCA Airport med fokus på droner og erhvervspark	Udgifter	14.500.000	14.500.000	0
	Udgifter	8.680.000	9.038.899	-358.899
Chromebooks skal fortsat leve op til sikkerhedskrav	Indtægter	0	-400.000	400.000
	Netto	8.680.000	8.638.899	41.101
Økonomiudvalget i alt		30.730.000	30.664.945	65.055
By- og Kulturudvalget:				
Byggeri				
Plejecenter Øst, nyt tag, bolig-andel	Udgifter	9.659.800	9.968.238	-308.438
Plejecenter Øst, nyt tag, service-andel	Udgifter	2.331.000	2.450.716	-119.716
Indhegnet og overvåget p-plads i Vollsmose	Udgifter	600.000	560.180	39.820
Ombygning af Tarup Bibliotek	Udgifter	180.000	108.584	71.416
Grejbank under UngOdense	Udgifter	4.560.000	4.738.012	-178.012
Videnssygeplejesker til V20	Udgifter	205.000	132.302	72.698
Evigglad - etablering af krybbskur	Udgifter	1.300.000	1.463.755	-163.755
Lahns Børnecenter, opførelse af skur	Udgifter	150.000	144.867	5.133
Etablering af 2 legepladser ifm. modulbyggerier i Odense SV	Udgifter	1.501.000	1.501.000	0
Omdannelse af forpagtningsbolig til ungdomsboliger	Udgifter	1.805.000	1.846.642	-41.642
CIBU - etablering af ekstra mødefaciliteter	Udgifter	400.000	365.035	34.965
Byens køkken - udskiftning af køleanlæg	Udgifter	3.850.000	3.821.583	28.417
Opbevaring af jobtøj, Bolbro og Sanderum Plejehjem samt Næsbygruppen	Udgifter	310.000	278.207	31.793

Hollufgårdsvej 209 - renovering af garage	Udgifter	200.000	168.284	31.716
Ombygning Bjerggårdshaven	Udgifter	388.000	397.910	-9.910
Udskiftning af hegn ved Krisecenter Odense - Rødegårdsvej 91	Udgifter	659.770	641.228	18.542
Bedre arbejdsmiljø og forebyggelse af påbud	Udgifter	0	0	0
Ny varmetue Bolbro	Udgifter	9.770.000	9.103.309	666.691
Veje og grønne områder				
Dyrskuepladsen - opgradering 2024	Udgifter	11.152.400	11.836.387	-683.987
Signalanlæg ved Drejebænken/Munkebjergvej	Udgifter	22.528.750	18.146.866	4.381.884
	Udgifter	10.000.000	12.647.370	-2.647.370
Etablering af hybridbane	Indtægter	0	-1.000.000	1.000.000
	Netto	10.000.000	11.647.370	-1.647.370
Byudvikling				
	Udgifter	86.868.000	96.463.078	-9.595.078
Fremtidens Vollsmose - Byudvikling- og Infrastrukturplan	Indtægter	0	-1.098.656	1.098.656
	Netto	86.868.000	95.364.422	-8.496.422
Velfærdens Fundament**				
VF - De mindste børn - kapacitetsudvidelser i Odense N - Ærtebjerggård	Udgifter	1.390.000	1.390.000	0
VF - Stitunnel under Bladstrupvej i Lumby	Udgifter	15.650.000	15.650.000	0
Konjunkturfølsomme område				
Energivej, adgangsvej, plantøbælte og arkæologi *	Udgifter	7.935.445	7.935.445	0
By- og Kulturudvalget i alt		193.394.165	199.660.342	-6.266.177
Ældre- og Handicapudvalget				

Pulje til velfærdsteknologi	Udgifter	1.000.000	999.884	116
Ældre- og Handicapudvalget i alt		1.000.000	999.884	116
Børn- og Ungeudvalget				
Tværgående anlæg i Børn- og Ungeforvaltningen***	Udgifter	636.438	636.438	0
Børn- og Ungeudvalget i alt		636.438	636.438	0
Klima- og Miljøudvalget:				
Bæredygtig mobilitet****	Udgifter	0	0	0
Ny grøn mobilitetsplan (OB 23/2-22)	Udgifter	4.000.000	4.008.028	-8.028
Klima- og Miljøudvalget i alt		4.000.000	4.008.028	-8.028
Samlet		229.760.603	235.969.637	-6.209.034
Heraf udgifter		229.760.403	238.468.293	-8.707.690
Heraf indtægter		0	-2.498.656	2.498.656

Note: '+'=mindreforbrug, '-'=merforbrug

* Restbudgettet på bevillingen (1.064.555 kr.) overføres til færdiggørelsesbevilling

** Restbudgettet fra de to bevillinger (i alt 812.977 kr.) tilbageføres til Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget

*** Anlægsprojektet blev i forbindelse med 1. halvårsopfølgning 2024 overført til By- og Kulturudvalget i 2024 til medfinansiering af anlægsprojektet Specialklasser, Korup, Holluf Pile og Skt. Klemens

**** Anlægsbevillingen sammenlægges med Anlægsbevillingen Grøn mobilitet

Der er et samlet merforbrug på 6,2 mio. kr. på de afsluttende anlægsregnskaber.

Det samlede merforbrug er sammensat af såvel mer- som mindreforbrug på de enkelte bevillinger, hvoraf de væsentligste afvigelser beskrives nedenfor:

Ny varmestue Bolbro

Bevillingen er blevet tilført 3,5 mio. kr. ekstra fra rammen til områdefornyelse for at sikre gennemførelse af projektet. Efterfølgende har det vist sig muligt at gennemføre arbejdet billigere end forventet samtidig med, at enkelte arbejder udendørs er bortfaldet.

Dyrskuepladsen - opgradering

Merudgiften på 0,7 mio. kr. kan henføres til gennemførelsestidspunktet, der var i vinterhalvåret, hvor området var hårdt ramt af det våde vejr, hvilket besværliggjorde gravearbejdet.

Signalanlæg ved Drejebænken/Munkebjergvej

Der har været et væsentligt mindreforbrug på bevillingen, som skyldes dels billigere tilbud end forventet, dels mindre forbrug af de afsatte midler til uforudsete arbejder.

Fremtidens Vollsmose - Byudvikling og Infrastruktur

Udvalget og byrådet er gennem de seneste år løbende blevet orienteret om forventningerne til projektets økonomi, senest på byrådsmødet den 11. december 2024, hvor der blev omplaceret 9,6 mio. kr. fra andre anlægsbevillinger til delvist at imødegå merudgifterne.

Bevillingen afsluttes nu med et merforbrug på 8,5 mio. kr. Der er en række faktorer, der er medvirkende til dette merforbrug, herunder håndtering af affaldsdepot samt kraftigt stigende priser i kølvandet på Covid-19 pandemien.

Tilbageværende midler flyttes til andre anlægsbevillinger

I forbindelse med regnskabsafslutningen overføres tilbageværende midler fra 3 bevillinger til andre anlægsbevillinger. Det medfører, at disse afsluttes uden afvigelse mellem forbrug og budget.

De mindste børn - kapacitetsudvidelser i Odense N - Ærtebjerggård

Bevillingen er finansieret af midler under Velfærdens Fundament og udviser ultimo 2024 et mindreforbrug på 0,6 mio. kr. En forudsætning for bevillingen var, at eventuelt mindreforbrug blev tilbageført til puljen under Velfærdens Fundament.

Stitunnel under Bladstrupvej i Lumby

Bevillingen er finansieret af midler under Velfærdens Fundament og udviser ultimo 2024 et mindreforbrug på 0,2 mio. kr. En forudsætning for bevillingen var, at eventuelt mindreforbrug blev tilbageført til puljen under Velfærdens Fundament.

Diverse færdiggørelsesarbejder - Energivej, adgangsgang, plantebælte og arkæologi

Bevillingen afsluttes med et mindreforbrug på 1,1 mio. kr. i 2024, som overføres til bevillingen "Færdiggørelsesarbejder på jordforsyningsområdet" i 2025. Færdiggørelsesbevillingen bruges til afsluttende arbejder i de enkelte udstykningsområder og medtages i de respektive udstykningsregnskaber.

Tilbageværende midler flyttes til andre anlægsbevillinger

Beskrivelse - kroner	Styringsområde	Udvalg	2024	2025
De mindste børn - kapacitetsudvidelser i Odense N - Ærtebjerggård	Anlæg	BKU	-627.115	
Stitunnel under Bladstrupvej i Lumby	Anlæg	BKU	-185.862	
Tilbageførsel til Velfærdens Fundament	Anlæg	ØKU		812.977
Energivej, adgangsgang, plantebælte og arkæologi	Anlæg	BKU	-1.064.555	
Diverse færdiggørelsesarbejder	Anlæg	BKU		1.064.555
Samlet			-1.877.532	1.877.532

Økonomi

De økonomiske konsekvenser af sagen medtages i Odense Kommunes Årsberetning 2024. Samlet over perioden giver det et træk på kommunens kassebeholdning på 6.209.034 kr.

Bilag

Endelige anlægsregnskaber 2024 under By- og Kulturudvalget

Punkt 10: Sprøjteophør på specifikke matrikler omfattet af boringsnære beskyttelsesområder

09.08.28-K08-2-25

Sagsresumé

Denne sag handler om ophør af sprøjtning med pesticider i nærheden af drikkevandsboringer.

Byrådet traf den 27. oktober 2021 en principiel beslutning om at bemyndige By- og Kulturforvaltningen til at give påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 26 a, om sprøjteforbud i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) i Odense Kommune.

Beslutningen er den 4. oktober 2024 opdateret med ny lovgivning, der bemyndiger Klima- og Miljøforvaltningen til at give påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 24 a, om sprøjteforbud i BNBO. Dette giver mulighed for ekspropriation, hvis frivillige aftaler ikke opnås. Den 27. oktober 2021 traf byrådet ligeledes beslutning om, at vandværkerne skal afholde udgiften til erstatningen.

VandCenter Syd og Din Vandforsyning er nået til enighed med en række lodsejere om, hvilke arealer der underlægges sprøjteforbud. Arealerne dækker BNBO og tilknyttede områder under hensyn til fremtidige driftsforhold.

Med denne sag skal udvalget indstille, at byrådet godkender, at der træffes beslutning om vilje til ekspropriation for hele det aftaleareal, forsyningerne og lodsejerne er enige om, da det er nødvendigt for at gennemføre de frivillige aftaler på økonomiske vilkår efter ekspropriationsbestemmelserne.

Effekt

Et sundere Odense

Beskyttelse af BNBO vil styrke beskyttelsen af kommunens drikkevandsboringer, som er med til at sikre sundheden for Odense Kommunes borgere.

En storby i vækst

Beskyttelse af BNBO'erne er med til at sikre vandforsyningen i hele Odense Kommune, og dermed også til de nye boligområder, der allerede er bebygget og de områder, som er planlagt.

En klima- og miljøvenlig storby

Et sprøjteforbud på aftalearealerne indgået mellem henholdsvis VandCenter Syd og Din Vandforsyning og deres respektive lodsejere vil bidrage til at opnå målet om 500 ekstra hektar nyt pesticidfrit areal i 2025.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Forvaltningen bemyndiges til at udstede påbud efter miljøbeskyttelseslovens §§ 24 a og 26 a om ophør af sprøjtning, som beskrevet i sagsfremstillingen, for de specifikke arealer aftalt mellem vandforsyning og lodsejer jf. kortbilag 1-7.
2. Vandforsyningerne skal afholde udgifterne til erstatning, som følge af udstedelse af påbud efter vedtaget indsatsplan, jf. miljøbeskyttelseslovens § 26 a og vandforsyningslovens § 13 d.

Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Klima- og Miljøudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

Baggrund

Denne sag handler om ophør af sprøjtning med pesticider i nærheden af drikkevandsboringer. Disse områder kaldes for de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Arealet af BNBO svarer til den del af grundvandsmagasinet, hvor grundvandet er op til et år om at strømme til boringen.

Den 27. oktober 2021 og den 4. oktober 2024 behandlede byrådet en sag om BNBO, og tog i den forbindelse principielt stilling til, at Odense Kommune vil udvise den nødvendige vilje til ekspropriation for BNBO. Siden byrådets beslutning er der gennemført forhandlinger imellem vandforsyninger og berørte lodsejere.

I forhandlingerne er der taget hensyn til lodsejernes fremtidige arealdrift, hvorfor arealudpegningen har ændret sig. Derfor skal der nu træffes den samme beslutning for de arealer, det helt specifikt drejer sig om. Et større aftaleareal kan betyde ændring af kompensationsbeløbet, hvorfor der tillige igen skal træffes beslutning om at pålægge udgiften til lodsejerkompensation til VandCenter Syd og Din Vandforsyning, som får fordel af aftalen.

Frivillige aftaler kontra påbud efter Miljøbeskyttelseslovens §§ 24 a og 26 a (Ekspropriationsindgreb)

Frivillige aftaler

Berørte lodsejere skal have fuld erstatning for deres tab. Det fremgår af miljøbeskyttelseslovens §§ 24 a og 26 a. Fortjenesten ved salg på ekspropriationslignende vilkår - tilsvarende erstatning ved ekspropriation - kan efter de gældende skatteregler skattefritages, hvis der er ekspropriationshjemmel og vilje til ekspropriation i mangel af frivillig aftale. Skattemyndighederne foretager en konkret vurdering ved hver frivillig aftale, der indgås.

Der ønskes med indstillingspunkt 1, at kravet til skattefritagelse opfyldes ved, at der fra byrådets side udvises den nødvendige vilje til ekspropriation i mangel af frivillig aftale. Kommunen kan dog ikke diktere de skattemæssige konsekvenser over for lodsejer, da dette spørgsmål suverænt afgøres af skattemyndighederne.

Der er mellem kommunen og de respektive vandforsyninger en forståelse for, at omkostninger til indgåelse af de frivillige aftaler finansieres af de vandforsyninger, der har fordel af indsatsen.

VandCenter Syd og Din Vandforsyning er sammen med en eller flere berørte lodsejere nået til enighed om afgrænsningen for et fremtidigt sprøjteforbud. Der er på den baggrund fremsendt tilbud om frivillige aftaler til lodsejerne. Kortbilag er vedlagt som bilag 1-7.

Påbud efter Miljøbeskyttelseslovens §§ 24 a og 26 a (Ekspropriationsindgreb)

Hvis det ikke er muligt at indgå frivillige aftaler med de berørte lodsejere, skal kommunen udstede påbud efter gældende regler i miljøbeskyttelseslovens § 24 a mod fuld erstatning. Erstatningen opgøres på baggrund af en konkret individuel vurdering af konsekvenserne for den enkelte ejendom.

Erstatning til lodsejere, der mødes af påbud efter miljøbeskyttelsesloven, ydes enten af kommunen eller vandforsyningerne, afhængig af om påbuddet gives efter § 24 a eller § 26 a. Udgangspunktet i miljøbeskyttelseslovens § 26 a er, at omkostningerne afholdes af kommunen som myndighed. Derfor skal kommunen også beslutte, om eventuel lodsejerkompensation skal afholdes af det vandforsyningsselskab, der har fordel af påbuddet.

Udgangspunktet i miljøbeskyttelseslovens § 24 a er, at omkostningerne afholdes af det vandforsyningsselskab, der har fordel af påbuddet.

Omkostningerne i forbindelse med miljøbeskyttelseslovens §§ 24 a og 26 a kan således jf. vandforsyningsloven brugerfinansieres af de vandforbrugere, som er tilknyttet det vandforsyningsselskab, der har fordel af dette.

Økonomi

Hvis indstillingen følges, kan omkostningerne for erstatninger jf. vandforsyningsloven afholdes af henholdsvis VandCenter Syd og Din Vandforsyning, der har gavn af aftalerne. Derfor er det vandforsyningerne, der afholder udgifterne til de økonomiske aftaler, der skal indgås med de berørte lodsejere om sprøjteophør i BNBO'erne og tilknyttede arealer.

Der er dermed ingen økonomisk konsekvens for Odense Kommune forbundet med eventuelle ekspropriationer.

Hvis det ikke besluttes, at udgiften til erstatning afholdes af vandforsyningerne, påhviler denne udgift Odense Kommune, hvis der gives påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 26 a. Udgiften vil så skulle findes inden for Klima- og Miljøforvaltningens ramme.

Bilag

Kortbilag 1, Højbyvej 15

Kortbilag 2, Flere ejendomme

Kortbilag 3, Nr. Lyndelse vej 2

Kortbilag 4, Volderslev Bygade 10

Kortbilag 5, Ribjergvej 27

Kortbilag 6, Lindvedvej 51

Kortbilag 7, Tinglysningsrids matr. nr. 8ei, Korup By, Trøstrup-Korup

Punkt 11: B-sag: Afrapportering af det specialiserede socialområde 2025

00.30.04-000-47-24

Sagsresumé

I denne sag skal udvalget behandle årets første afrapportering på det specialiserede socialområde, som afslutter regnskab 2024.

Regnskab 2024 viser et samlet merforbrug på 36,8 mio. kr. svarende til en afvigelse på 2,1 %.

Forvaltningerne har hver især iværksat forvaltningsspecifikke handlinger for at bidrage til at styrke forvaltningernes styring af udgifterne på det specialiserede socialområde.

Denne sag indeholder to forskellige delafrapporteringer:

- Økonomisk afrapportering af regnskab 2024.
- Forventning til 2025.

Effekt

Når arbejdet med handlingerne er implementeret, forventer forvaltningerne, at det vil have en positiv effekt på flere af Odensemålene.

Flere borgere kommer i uddannelse og job

Når flere borgere får den hjælp, de har brug for, er forudsætningen for at komme i job og uddannelse bedre.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Med et større fokus på styring af det specialiserede socialområde betyder det, at flere borgergrupper får hjælp og bliver funktionsdygtige, herunder ældre og handicappede.

Børn og unge bliver klar til fremtiden

Investering i det specialiserede socialområde betyder, at der kan skabes de bedst mulige rammer for, at børn med forskellige forudsætninger trives og bliver klar til fremtiden.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at udvalget godkender afrapporteringen.

Beslutning

Økonomiudvalget godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Udvalgsmedlem Andreas Møller deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Økonomisk afrapportering af regnskab 2024

Denne sag omhandler status på regnskab 2024 på det specialiserede socialområde i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen samt Ældre- og Handicapforvaltningen.

Regnskab 2024 viser et samlet merforbrug på 36,8 mio. kr., som er fordelt med:

- Merforbrug på børneområdet på 11,1 mio. kr.
- Merforbrug på voksenområdet på 16,1 mio. kr.
- Merforbrug på kontante ydelser på 9,6 mio. kr.

Merforbruget på børne- og voksenområdet er inkl. merindtægter fra refusion af særligt dyre enkeltsager, som samlet udgør 30,8 mio. kr.

Indtægterne fra refusion af særligt dyre enkeltsager er særligt blevet højere end forventet på voksenområdet i 2024. Denne tendens og udvikling har kunnet ses over en årrække både i Odense og på landsplan.

Refusion på særligt dyre enkeltsager på landsplan indgår i den samlede indtægtsside, men reducerer det samlede budget og reducerer dermed råderummet i det kommende budget. Der er til Budget 2026 igangsat en analyse, som skal være med til at afdække området.

Merforbruget på voksenområdet kan primært henføres til merudgifter til midlertidige og længerevarende botilbud og merudgifter til personlig støtte. Der har været et stigende antal helårspersoner i botilbud og et stigende antal unikke personer, som får socialpædagogisk støtte i eget hjem.

Merforbruget på børneområdet skyldes primært et merforbrug på anbringelser og forebyggende foranstaltninger under Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Isoleret set har der været færre antal anbringelser under Børn- og Ungeforvaltningen.

Endelig kan merforbruget på kontante ydelser primært tilskrives tabt arbejdsfortjeneste, hvor antallet af sager er vokset.

Børn- og Ungeforvaltningen

Børn- og Ungeforvaltningens regnskab for 2024 endte med et merforbrug på det specialiserede socialområde på 5,2 mio. kr. på tværs af servicerammen og særlige driftsområder.

Merforbruget skyldes især udviklingen på kontante ydelser, hvor antallet af sager med tabt arbejdsfortjeneste har været stigende gennem en længere periode. I positiv retning har økonomien for 2024 været hjulpet på vej af en afgørelse i Ankestyrelsen vedrørende en større sag, der nu økonomisk er overdraget til Esbjerg med tilbagevirkende kraft. Dette har dog alene en positiv indvirkning på 2024 regnskabet og ikke det kommende regnskab for 2025.

Handleplaner

Forvaltningen har arbejdet intensivt med handleplaner. Der er iværksat handleplaner i 2025 med et forventet provenu på 12,7 mio. kr.

Der arbejdes forsat med at afdække mulighederne for nye tiltag, der kan bidrage til at reducere ubalancen i 2025.

Hertil er der på tværs af Børn- og Ungeforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen samt Ældre- og Handicapforvaltningen igangsat en kapacitetsanalyse med fokus på selvforsyning.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen

Forvaltningen afsluttede regnskab 2024 med et merforbrug på 18 mio. kr. Merforbruget kan primært henføres til stigende mængder på børneområdet.

Handleplaner

Handleplaner har ikke vist sig tilstrækkelige til at skabe balance i 2024. Forvaltningen ønsker at arbejde med en bredere vifte af initiativer.

Forvaltningen afventer anbefalinger fra den igangværende undersøgelse af det specialiserede socialområde, der foretages af Implement.

På baggrund af anbefalingerne udarbejdes der et forslag til ”ny handleplan” med nye tiltag, der kan bidrage til at styrke forvaltningens styring af udgifterne på det specialiserede socialområde. Den nye handleplan forventes politisk behandlet i 2. kvartal.

Ældre- og Handicapforvaltningen

Det afsluttede regnskab 2024 på det specialiserede socialområde i Ældre- og Handicapforvaltningen viser et merforbrug på 13,5 mio. kr. Merforbruget kan primært henføres til stigende mængder og enhedspriser på både botilbud og socialpædagogisk bistand.

Handleplaner (8-punktsplanen)

De iværksatte otte handlemuligheder – den såkaldte 8-punktsplan - har ikke været tilstrækkelige til at skabe balance i regnskab 2024.

Forvaltningen afventer anbefalinger fra den igangværende undersøgelse af det specialiserede socialområde, der foretages af Implement.

Forvaltningen er i den indledende afdækkende fase for udarbejdelse af serviceniveau, som følge af ekspertudvalget på socialområdet anbefalinger.

Forventninger til 2025

Området fik i forbindelse med Budget 2025 tilført 60 mio. kr. i 2025 fordelt med:

- 15 mio. kr. til Børn- og Ungeudvalget
- 10 mio. kr. til Beskæftigelses- og Socialudvalget
- 35 mio. kr. til Ældre- og Handicapudvalget

I nedenstående foreløbige vurderinger er disse midler indregnet.

Børn- og Ungeforvaltningen forventer p.t. en aktivitet, der som udgangspunkt vil medføre et merforbrug på 25,5 mio. kr. i 2025. Forvaltningen har derfor udarbejdet handleplaner med initiativer, der forventeligt medfører et provenu på i alt 12,7 mio. kr. Den samlede forventning til 2025 er inkl. provenu fra handleplaner et merforbrug på 12,8 mio. kr.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen udarbejdede ultimo 2024 en vurdering af det specialiserede socialområde vedrørende 2025, der viser et forsat udgiftspres på børneområdet og en forventning om et merforbrug på tværs af service og særlig drift på 23. mio. kr. Udfordringen forventes at udgøre ca. 13 mio. kr. i 2025, når der tages højde for de ekstra midler fra Budget 2025 og igangsatte handleplaner.

Ældre- og Handicapforvaltningen forventer, at 8-punktsplanen vil give et provenu stigende til 12,5 mio. kr. i 2025. Det kan dog blive en udfordring at opnå provenuet i forbindelse med de nye pladser på Kelsbjergvej, da byggeriet er forsinket, og der forventes ikke salg af pladser til andre kommuner i det først antagne omfang. Budgettet for 2025 indeholder desuden en vækstpulje på 11 mio. kr., som anvendes til borgere, der endnu ikke er kendt samt prisstigninger. Den samlede forventning til 2025 er inkl. provenu fra 8-punktsplanen et merforbrug på ca. 38,7 mio. kr. i 2025.

Samlet forventes en udfordring på ca. 64 mio. kr. i 2025. Det afspejler dog en meget tidlig og foreløbig forventning.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

1. afrapportering af det specialiserede socialområde 2025

Punkt 12: Lukket: B-sag: Bestyrelsessammensætning i Odense Renovation

24.00.00-G01-13-25

Punkt 13: C-sag: Ekstern analyse af det specialiserede voksenområde

00.00.00-A00-14-25

Sagsresumé

Denne sag handler om en ekstern analyse af det specialiserede voksenområde i Odense Kommune. Det er konsulentfirmaet Implement, som har udarbejdet analysen. Implement deltager på udvalgsmødet, hvor de præsenterer analysens resultater.

Sagen afrapporterer på den del af Økonomiudvalgets kommissorium for analysen af det specialiserede voksenområde, som vedrører spor 1, og som har til formål "*At undersøge om Odense Kommune har en tilstrækkeligt effektiv økonomistyring på det specialiserede voksenområde og herunder komme med anbefalinger til styringsredskaber, som kan minimere udgifterne på det specialiserede voksenområde*". Økonomiudvalget godkendte kommissoriet den 20. november 2024.

Implement har behandlet analysens formål gennem følgende tre delanalyser:

- Delanalyse 1: Et servicetjek af den nuværende økonomiske styring af det specialiserede voksenområde
- Delanalyse 2: En analyse af den nuværende tilbudsvifte
- Delanalyse 3: En analyse af det økonomiske perspektiv i sagsbehandlingen.

Afrapporteringen er vedlagt som bilag til sagen. I sagsfremstillingen er gengivet afrapporteringens baggrund, resumé og sammenfatning.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget drøfter ekstern analyse af det specialiserede voksenområde.

Beslutning

Økonomiudvalget ændrer sagen til en beslutningssag (B-sag).

Forvaltningerne udarbejder en plan for, hvordan forvaltningerne forholder sig til Implements anbefalinger. Planen skal indeholde forvaltningernes vurdering af :

1. Hvilke anbefalinger, der har operationel karakter, og derfor skal håndteres administrativt i henholdsvis Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen.
2. Hvilke anbefalinger der kræver politisk drøftelse/orientering i fagudvalgene Beskæftigelses- og Socialudvalget og Ældre- og Handicapudvalget.
3. Hvilke forslag, der har tværgående og strategisk karakter, og derfor skal drøftes i Økonomiudvalget. Heri indgår en langsigtet vurdering af, hvor langt de forskellige anbefalinger rækker i et økonomisk perspektiv herunder også en tidsmæssig dimension - især i forhold til den kapacitetsmæssige anbefaling.

Planen skal præsenteres for Økonomiudvalget som input til budget 2026.

Udvalgsmedlem Andreas Møller deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Sagsfremstillingen gengiver afrapporteringens baggrund, resumé og sammenfatning:

Baggrund

Odense Kommune har i de senere år haft stort fokus på den økonomiske styring af indsatsen på de specialiserede voksenområde. Som stort set alle kommuner i landet har Odense Kommune været økonomisk presset på det specialiserede voksenområde, og har oplevet markante udgiftsstigninger og styringsmæssige udfordringer. Som led heri har Odense Kommune fået gennemført en række analyser af området, og har indgået i en række kommunale samarbejder herom.

Til trods herfor oplever Odense Kommune fortsat merforbrug på det specialiserede voksenområde, som særligt kan henføres til stigende udgifter til botilbud i Ældre- og Handicapforvaltningen. Økonomiudvalget i Odense Kommune har som følge heraf (i forbindelse med budgettet for 2025) besluttet, at der skal gennemføres en ekstern analyse (et serviceeftersyn) af den økonomiske styring af det specialiserede voksenområde.

Det specialiserede voksenområde varetages i dag i både Ældre- og Handicapforvaltningen samt i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Resumé og sammenfatning

I dette kapitel gives et kort resume og sammenfatning på den gennemførte analyse af det specialiserede voksenområde i Odense Kommune. Resuméet er opdelt efter analysens tre delanalyser.

Delanalyse 1: Et servicetjek af den nuværende økonomiske styring af det specialiserede voksenområde

Hovedvægten i denne delanalyse er på Ældre- og Handicapforvaltningen, som har det største budgetandel og de største merforbrug. Delanalysen viser, at der er markante afgivelser på over seks procent mellem regnskab og budget i 2023 og 2024 i Ældre- og Handicapforvaltningen. Afstanden mellem regnskab og korrigeret budget er mindre, men fortsat med større nominelle og procentuelle overskridelser. Dette afspejles i store afvigelser mellem særligt budgetterede og realiserede enhedspriser og til dels helårspersoner. På den baggrund vurderes budgetlægningen derfor ikke at hvile på realistiske forudsætninger. Det er dermed uklart om krav til mål- og rammestyningen "udmøntes" i tilstrækkelig grad i Ældre- og Handicapforvaltningen.

I stedet er praksis, at der politisk i de undersøgte år er givet midlertidige tillægsbevillinger til finansiering af de konstaterede merforbrug i løbet af året. Dette har i et vist omfang dækket det årlige finansieringsbehov, men ikke det strukturelle behov for tilpasninger. Dette vurderes at være en u hensigtsmæssig model og ikke i overensstemmelse med Odense Kommunes egne krav til økonomistyringen. Disse krav ville indebære, at der blev prioriteret et realistisk budget eller prioriteret ændringer i serviceniveau og/eller effektivitet (fra årets start).

For så vidt både Ældre- og Handicapforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen er det positivt, at der findes en beskrivelse af roller og ansvar i økonomistyringen. Det er tilsvarende positivt, at der nu er igangsat sagsgennemgange i samarbejde mellem myndighed og økonomi, som skal øge fokus på budgetoverholdelse.

Det er hensigtsmæssigt, at der er et koncept ved merforbrug (interne handleplaner). De interne handleplaner fremstår imidlertid ikke altid konkrete: Det er ikke tydeligt, i hvilket omfang de reducerer hele eller dele af merforbruget, og det er ikke tydeligt, hvordan der følges op herpå. Der er dermed ikke nogen tydelig sporbarhed i, hvordan det konkret aftales, at den enkelte budgetansvarlige arbejder med at bringe økonomien i balance.

For så vidt Ældre- og Handicapforvaltningen er det tilsvarende hensigtsmæssigt, at der er udarbejdet en politisk forankret handleplan (8 pkt. planen), men det fremstår ikke tydeligt af de skriftlige opfølgninger, hvordan de enkelte elementer i planen bidrager til at reducere merforbruget.

Initiativer/forandringsteori fremstår ikke klart og dokumenterede (eksempelvis, hvordan ansættelse af flere sagsbehandlere bidrager til at reducere forbruget).

Trods overordnede beskrivelse af roller og ansvar fremstår økonomistyringen i begge forvaltninger dermed i et vist omfang reaktiv. Der er ikke tydelig sporbarhed om beslutninger om fx besluttede tilpasninger, handlinger eller opfølgningen herpå. Det vil sige at det er vanskeligt at identificere svar på de helt grundlæggende spørgsmål: Hvem skal gøre hvad og hvornår for at sikre et budget i balance. Dette er i dag ikke let at spore.

Udover at følge op på helårspersoner og gennemsnitlige enhedspriser er der ikke systematiske overblik over udgiftsdrivere/effektivitet, som med fordel kunne anvendes mere proaktivt i den faglige og økonomiske styring.

Der er overordnet to hoved-anbefalinger med en række underforslag til styringsredskaber, som kan skabe en mere effektiv økonomistyring og bidrage til at minimere udgifterne på det specialiserede voksenområde.

- Den ene retter sig mod behovet for at skabe bedre forudsætninger for, at budgettet kan overholdes.
- Den anden retter sig mod en bedre evne til at overholde den budgetramme, der vedtages.

Det specialiserede voksenområde er vanskeligt styrbart. En undersøgelse fra februar 2025 viser, at størsteparten af kommunerne i Region Syddanmark har haft merforbrug. Odense Kommunes udgiftsniveau er desuden relativt lavt

sammenlignet med de øvrige kommuner i regionen og ligger 26 % under det forventede niveau i 2023, når der korrigeres for socioøkonomiske forhold.

Der bør derfor arbejdes med begge hovedanbefalinger for at undgå merforbrug fremadrettet. Særligt i Ældre- og Handicapforvaltningen er det således efter Implements vurdering ikke nok alene at ”stramme opfølgningen”, selvom der vil være et potentiale for at minimere udgifterne herved.

Der bør også være en mere transparent dialog mellem forvaltning og udvalg om valg af faglig strategi, som grundlag for at implementere besparelser og gennemførelse af effektiviseringer.

Anbefalingerne er konkretiseret i en række forslag til en justeret proces for budgetlægning, samt hvordan forslag til effektivisering af kernerdriften på det specialiserede område med fordel kan tage udgangspunkt i en dekomponering af udgifterne. 50 % af udgifterne er løn, og ca. 40 % er køb af særligt tilbud til borgere, og der er forskellige greb til at reducere disse udgiftsarter.

I forhold til opfølgningen anbefales det i begge forvaltninger at styrke dokumentation af beslutninger om korrigerede handlinger for at øge ansvarligheden og troværdigheden om styringen – eventuelt i form af revitalisering af handleplanskonceptet.

Desuden anbefales at forkorte prognoseprocessen og at anskaffe et nyt opfølgningssystem. I den forbindelse foreslås at udvikle indikatorer på udgiftsdrivere og styrke datadisciplinen. Endelig anbefales, at udviklingen i førtidspensioneringspraksis følges tæt.

Opsamlende opstilles følgende to løsningsforslag:

- Løsningsforslag 4.1. Budget i balance: Tydeligere faglig forankret strategi og serviceniveau overholdes (retter sig primært mod Ældre- og Handicapforvaltningen).
 - Det anbefales, at udvalget og forvaltning i forbindelse med budgetlægningen tager eksplicit stilling til, hvordan budgetrammen kan realiseres ved:
 - at prioritere midler til det specialiserede voksenområde fra andre områder
 - at skabe balance indenfor området ved at tilpasse serviceniveauet og/eller besluttet og implementere effektiviseringer af kernerdriften.
 - Ovenstående to muligheder kan kombineres.
- Løsningsforslag 4.2: Mere systematisk opfølgning (vedrører både Ældre- og Handicapforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen).
 - Det anbefales, at Odense Kommune:
 1. Styrker dokumentation af beslutninger om korrigerede handlinger (begge forvaltninger) for at øge ansvarligheden og troværdigheden om styringen – eventuelt i form af revitalisering af handleplanskonceptet.
 2. Forkorter prognoseprocessen eller opdatere oplysninger undervejs.
 3. Anskaffer et nyt opfølgningssystem, udvikler indikatorer på udgiftsdrivere og styrker datadisciplinen.
 4. Følge udvikling i førtidspensioneringspraksis tæt.

Delanalyse 2: En analyse af den nuværende tilbudsvifte

I denne delanalyse gennemføres en analyse af den nuværende tilbudsvifte i Odense Kommune på det specialiserede voksenområde. Det omfatter, hvilke tilbud Odense Kommune selv råder over, og hvor Odense Kommune er afhængig af at købe pladser hos eksterne leverandører.

Tilbudsviften har derved betydning for Odense Kommunes indflydelse på det faglige indhold i tilbuddene for udgiftsniveauet (da købte tilbud ofte kan være dyrere end egne tilbud) samt mulighederne for at efterleve den leverandørstrategi, som er vedtaget i Odense Kommune (med fokus på, at flest muligt bør kunne tilbydes et tilbud i egen kommune).

Analysen viser, at Odense Kommune generelt har en omfattende botilbudsvifte, som langt overvejende er placeret i Ældre- og Handicapforvaltningen. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har ganske få botilbud. Analysen viser dog samtidig, at både Ældre- og Handicapforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen køber relativt store andele af deres midlertidige botilbud (SEL § 107) hos eksterne leverandører.

Samtidig viser analysen, at prisniveauer på købte pladser er en del over priserne på egne tilbud. Analysen klarlægger ikke, om dette skyldes forskelle i kompleksitet mellem de målgrupper Odense Kommune selv varetager, og de målgrupper der

købes til, eller om det skyldes højere pris for samme ydelse. En afklaring heraf vil kræve en selvstændig analyse, målrettet denne problemstilling.

Analysen viser, at begge forvaltninger i dag køber flere pladser hos eksterne leverandører, end man ønsker i de to forvaltninger. De to forvaltninger ønsker derfor flere egne tilbud. Dette skal sikre øget indflydelse på det faglige indhold, lavere gennemsnitspriser, styrket samarbejde og øget efterlevelse af leverandørstrategien. I analysen anføres de konkrete tilbudstyper.

Analysen viser yderligere, at der i dag er en begrænset koordinering mellem de to forvaltninger i forhold til botilbudsviften.

De to forvaltninger har overvejende fokus på egen forvaltning og ikke Odense Kommune samlet set. Dette gælder tillige på området for socialpædagogisk støtte (SEL § 85) og forebyggende hjælp og støtte (SEL § 82).

Endelig viser analysen, at de to forvaltninger oplever en række barrierer for at efterleve leverandørstrategien og for at etablere flere egne botilbud. Dette omfatter bl.a. manglende ledige m², og at fleksible løsninger tager for lang tid at realisere.

Herudover peges der på et potentiale ved et endnu mere tæt og systematisk samarbejde med By- og Kulturforvaltningen, der står for Odense Kommunes bygningsmasse.

Med udgangspunkt heri opstilles følgende fire løsningsforslag:

- Løsningsforslag 5.1. Øget koordinering og et mere samlet Odense Kommune-fokus
 - Det anbefales, at Ældre- og Handicapforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indgår et mere tæt og forpligtende samarbejde i forhold til udvikling af tilbudsviften i Odense Kommune.
- Løsningsforslag 5.2. Styrket samarbejde med kommunerne i Region Syddanmark
 - Det anbefales, at Odense Kommune undersøger mulighederne for et styrket samarbejde med kommunerne i Region Syddanmark.
- Løsningsforslag 5.3. Styrket indsats for at realisere leverandørstrategien
 - Det anbefales, at Odense Kommune styrker samarbejdet og indsatsen for i højere grad at kunne realisere den besluttede leverandørstrategi.
- Løsningsforslag 5.4. Fokusområder i den aktuelle kapacitetsanalyse
 - Det anbefales, at Odense Kommune medtager de i delanalysen anførte specifikke forhold i den aktuelle kapacitetsanalyse.

Delanalyse 3: En analyse af det økonomiske perspektiv i sagsbehandlingen

I denne delanalyse er der gennemført en analyse af det økonomiske perspektiv i sagsbehandlingen. Formålet har været at vurdere, om der er et tilstrækkeligt fokus på at inddrage det økonomiske perspektiv i sagsbehandling i balance med fx de socialfaglige perspektiver, og herunder komme med anbefalinger til en styrkelse af det økonomiske perspektiv i sagsbehandlingen, som kan minimere udgifterne på det specialiserede voksenområde.

Analysen viser, at der på tværs af de tre myndighedsfunktioner er en generel økonomisk bevidsthed i sagsbehandlingen samt, at der er en række konkrete nedslag (anledninger), hvor det økonomiske perspektiv kommer til udtryk i løbet af sagsbehandlingsprocessen. Det økonomiske perspektiv er derfor godt afspejlet og forankret i sagsbehandlingen på tværs af de tre myndighedsfunktioner.

Der er dog fortsat en række udfordringer, som med fordel kan adresseres. Dette vil kunne øge den økonomiske bevidsthed i sagsbehandlingen yderligere og derigennem bidrage til en reduktion af udgifterne på det specialiserede voksenområde.

Dette handler både om, at man i Odense Kommune ikke har et formuleret og politisk fastsat serviceniveau, som implicit svækker det økonomiske perspektiv i sagsbehandlingen samt en mulighed for at styrke sagsbehandlernes brug af fælles metoder og redskaber i forhold til at skærpe udgangspunktet for bestilling af og opfølgning på sociale indsatser. Hertil kommer en specifik udfordring i Ældre- og Handicapforvaltningen, hvor et højt antal sager pr. sagsbehandler kan svække kvaliteten og det økonomiske perspektiv i sagsbehandlingen.

Med udgangspunkt heri opstilles følgende syv løsningsforslag:

- Løsningsforslag 6.1. Udvikling af et politisk fastsat serviceniveau.
 - Det anbefales, at Odense Kommune formulerer et politisk fastsat serviceniveau på det specialiserede voksenområde på tværs af de tre myndighedsfunktioner.

- Løsningsforslag 6.2. Styrket videndeling på tværs af de tre myndighedsfunktioner.
 - Det anbefales, at Odense Kommune styrker erfaringsudvekslingen og videndelingen på tværs af de tre myndighedsfunktioner.
- Løsningsforslag 6.3. Styrkelse af brugen (fælles forståelse og kompetence) af VUM 2.0.
 - Det anbefales, at Odense Kommune har fokus på at styrke og harmonisere brugen af VUM 2.0.
- Løsningsforslag 6.4. Fælles format og krav til leverandørerne status.
 - Det anbefales, at Odense Kommune udvikler et fælles format, som de enkelte leverandører skal dokumentere deres status om borgerne i.
- Løsningsforslag 6.5. Styrkelse af indkøb- og forhandlingsopgaven.
 - Det anbefales, at Odense Kommune operationaliserer den viden, der allerede er i organisationen, og arbejder mere strategisk med indkøb og forhandling.
- Løsningsforslag 6.6. Udrulning af økonomisk sagsgennemgang og styrket opfølgning i Ældre- og Handicapforvaltningen.
 - Det anbefales, at myndighedsfunktionens i Ældre- og Handicapforvaltningen udruller konceptet for økonomisk sagsgennemgang i et højere tempo og derved styrker opfølgningen i sagerne.
- Løsningsforslag 6.7. Analyse af antal sager i Ældre- og Handicapforvaltningen pr. sagsbehandler.
 - Det anbefales, at Ældre- og Handicapforvaltningen gennemfører en analyse af og businesscase for mulig investering i yderligere sagsbehandlerressourcer i Ældre- og Handicapforvaltningen.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Implements analyse af det specialiserede voksenområde i Odense Kommune

Punkt 14: C-sag: Evaluering af Danmarks bedste iværksætterhub

24.10.00-G01-8-21

Sagsresumé

Sagen var forelagt på Økonomiudvalgets møde den 2. april 2025 og blev udsat. Sagen forelægges herefter på ny.

Denne sag er en evaluering af indsatserne knyttet til budgetbestillingen ”Danmarks bedste iværksætterhub” fra budget 2020. Sagen beskriver, hvordan følgende delprojekter har klaret sig:

- PreFlight Odense
- Elite Robot & Entreprenørskab Sommerskole
- Styrkelse af Odense Iværksætterservice
- Udvikling af Odense Iværksætterfestival
- Women in Front

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller i samarbejde med **By- og Kulturforvaltningen** at Økonomiudvalget:

1. Tager evalueringen af Danmarks bedste iværksætterhub til efterretning.
2. Drøfter perspektiverne for iværksætteri efter 2025 i henhold til Odense Kommunes nye Erhvervs- og Vækstpolitik, og at budgetbestillingen "Danmarks bedste iværksætterhub" udløber.

Beslutning

Sagen udsat til næste møde på grund af tidsnød.

Sagsfremstilling

På landsplan har der været et mærkbart fald i antallet af nystartede selskaber den seneste håndfuld år. Antallet af nystartede virksomheder faldt i 2024 med en tredjedel sammenlignet med 2019. Denne iværksætterkrise kan blandt andet tilskrives høj inflation, stigende rente, global økonomisk usikkerhed, et anstrengt kapitalmarked samt høj beskæftigelse.

Den nedadgående tendens har vi også set i Odense. Efter en længere periode med fald har etableringsraten i 2024 dog været relativt konstant. Odense har den næsthøjeste etableringsrate af 6-byerne, kun overgået af København.

Iværksætteri er afgørende for vækst og jobskabelse i Odense. Grundlaget for budgetbestillingen ”Danmarks bedste iværksætterhub” på 20 mio. kr. i perioden 2021-2024, var at udvikle Odenses fulde potentiale for iværksætteri. Konkret besluttede byrådet at udvikle fem indsatser:

1. PreFlight Odense – et forløb for ambitiøse skalerbare iværksættere.
2. Elite Summer School in Robotics and Entrepreneurship på SDU.
3. Styrkelse af Odense Iværksætterservice (BKF).
4. Udvikling af Odense Iværksætterfestival.
5. Women in Front - Fokus på at skabe flere kvindelige iværksættere.

1. PreFlight Odense

Odense har en lang række iværksætterikoner, der har helt særlige forudsætninger for at understøtte den næste generation af superiværksættere. Som led i ambitionen om at blive ”Danmarks bedste iværksætterhub” er der etableret et fleksibelt og specialiseret iværksætterforløb, ”PreFlight Odense” (tidligere ”Globalt Iværksætteri”), der understøtter ambitiøse iværksættere med en skalerbar forretning.

Projektet blev i første omgang etableret som et pilotprojekt fra 1. april 2021 – 31. december 2022 i et privat-offentligt samarbejde med Tanken 16. Efter dialog med iværksættermiljøet i Odense blev dette dog ændret. Fra 1. januar 2022 – 31. december 2025 (projektets nuværende projektperiode) driver Erhvervs- og Væksthus Fyn projektet for Odense Kommune.

Målet med forløbet er at skabe grobund og forudsætninger for, at virksomheder med skaleringspotentiale kan udvikle sig til levedygtige og skalerbare virksomheder. Et centralt element af PreFlight Odense er at gøre brug af lokale rådgivere,

iværksætterhuse, kontorfællesskaber og andre aktører inden for iværksætteri til understøttelse af forløbet for at opnå bred opbakning samt styrkelse af iværksætterøkosystemet bredt i Odense.

Evaluering af PreFlight Odense ultimo 2024

Som del af projektet har der fra start været afsat midler til en ekstern evaluering af projektet. Ultimo 2024 har IRIS Group påbegyndt den eksterne evaluering af PreFlight Odense. Evalueringen består af to dele: En status ultimo 2024 og en egentlig slutevaluering ultimo 2025.

Evalueringen i 2024 har vist, at PreFlight er godt på vej til at opnå de opstillede mål i kontrakten med Erhvervshuset. Projektsekretariatet forventer at nå alle mål i projektet inden udgangen af 2025.

Opnået resultater til og med december 2024:

- Projektet skal i kontakt med 500 iværksættere: 394 iværksættere
- 50 startups skal nå igennem hele tragtmødelen: 73 virksomheder har deltaget, heraf har 36 pitchet /kommet igennem tragtmødelen. Af alle 73 har kun tre lukket deres forretning.
- Minimum 10 eksperter (heraf mindst 6 fra Odense): 31 eksperter (17 fra Odense).
- Mindst 10 lokale værter: 20 kontorfællesskaber og iværksætterhuse har til dato været værter.
- Igennem projektet er det målet at opnå en jobskabelse på 200 nye jobs, hvilket måles ved afslutning af projektet.

Evalueringen viser, at kvaliteten af programmet er blevet forbedret i 2024, hvor der blev foretaget nogle justeringer af indholdet i forløbet. Evalueringen viser også nogle udfordringer, som har fulgt programmet siden start. I takt med at iværksætterlysten generelt har været nedadgående, har også antallet af højskalerbare startups, med internationale ambitioner, været lavere end forventet. Investeringslysten og risikoviljen hos business angels og venture capital har også været mindre end tidligere.

Økonomi og fremtid

I perioden 2021-2025 er der afsat en samlet ramme på 11,2 mio. kr. til drift og marketing af PreFlight Odense. I 2025 udgør budgettet 2,2 mio. kr. Projektet udløber i sin nuværende form ved udgangen af 2025.

Erhvervshus Fyn og Odense Kommune arbejder på at afklare mulighederne for videre udvikling af PreFlight Odense efter 2025. Dette sker blandt andet igennem afdækning af muligt samarbejde med de andre fynske kommuner samt afdækning af offentlige puljer og fonde. Udviklingen af PreFlight vil fortsat have til formål at løfte alle ambitiøse startups med vækst- og skaleringspotentiale.

2. Elite Summer School in Robotics and Entrepreneurship på SDU

SDU og Innovation Center Denmark har opbygget og gennemført en internationalt anerkendt elite robotsommerskole med støtte fra Odense Kommune i perioden 2021-2024. Robot- og Entreprenørskab Sommerskolen er afholdt en gang årligt, målrettet 50 danske og internationale talenter, fra Danmark og internationale eliteuniversiteter med stærke robotmiljøer i Californien, Boston, München, Seoul og Bangladesh.

Elite Robotsommerskolen har haft fokus på kollaborative industrirobotter med særligt fokus på avancerede algoritmer til robotter samt iværksætteri, hvor Odense har en særlig styrkeposition. De studerende har ud over det faglige program været på virksomhedsbesøg og besøgt startupmiljøerne i Odense.

Støtten til robotsommerskolen har bidraget til branding og markedsføring af robotklyngen og Odense. Ved at støtte robotsommerskolen er Odense blevet brandet som stedet, hvor topstuderende fra hele verden kan udvikle deres robotkompetencer og starte egen virksomhed.

Økonomi og fremtid

Odense Kommune har støttet Elite Robotsommerskolen med samlet set 1,5 mio. kr. i perioden 2021-2024. Siden starten af projektet har det været ambitionen, at robotsommerskolen skulle blive økonomisk selv bærende. Odense Kommunes støtte i 2024 har muliggjort, at Novo Nordisk Fonden har valgt at støtte robotsommerskolen fra 2024. Dermed vil Elite Robotsommerskolen fortsætte uden kommunal medfinansiering fra 2025.

3. Styrkelse af Odense Iværksætterservice (By- og Kulturforvaltningen)

Odense Iværksætterservice har en central rolle i at understøtte og samarbejde med hele det odenseanske iværksætermiljø og fungerer tillige som et af knudepunkterne for iværksætterne i Odense.

Odense Iværksætterservice retter sig mod personer, der overvejer at starte virksomhed samt de iværksættere, der har startet virksomhed inden for de sidste 5 år. Indsatsen drives af 3 medarbejdere, og består af en række tilbud om etableringshjælp fra individuelle 1:1 vejledninger (250-300 årligt) til kurser, workshops, events, iværksætterbazar på Storms Pakhus, udstillinger med iværksættervirksomheder på Reboot og Klimafolkemødet samt individuelle kompetenceforløb inden for alle brancher. Derudover faciliteres p.t. 3 netværk, som har fokus på bæredygtig forretningsudvikling, udvikling af apps samt markedsføring på de sociale medier.

Fokus er på hjælp til afklaring af forretningsidéen, sparring på de udfordringer iværksætteren møder, match til samarbejdspartnere og investorer eller andre relevante private og offentlige tilbud, som kan bidrage til virksomhedens liv og vækst. Derudover guides iværksætterne i at ansøge de puljer, der er inden for kompetenceudvikling og drift af virksomhed, hvilket i 2022/2023 resulterede i, at lokale iværksættere fik godt 2 mio. kr. til kompetenceudvikling.

Odense Iværksætterservice tilbyder basisvejledning inden for fx forretningsudvikling, salg og markedsføring, mens den mere specialiserede vejledning varetages af Erhvervshus Fyn. Derudover samarbejdes der med de private rådgivere (advokater, revisorer, analysevirksomheder og lignende), som tilbyder 1-2 timers gratis rådgivning til de iværksættere, der er i kontakt med Odense Iværksætterservice.

Ved den seneste evaluering af indsatsen er tilbagemeldingen fra iværksætterne, at 98 % oplever, at vejledningssamtalerne med iværksætterkonsulenterne levede op til eller oversteg deres forventninger.

Størstedelen af de kurser, workshops, events samt netværksmøder, som Odense Iværksætterservice arrangerer, afholdes i de private iværksætterhuse eller hos private rådgivere, så kendskabet til det lokale økosystem for iværksætteri også øges. Alle aktiviteter markedsføres på LinkedIn, Facebook, Instagram, og desuden modtager 2500 personer nyhedsbrevet, som udsendes hver 14. dag.

Af dem, der blev mere afklaret efter første vejledningssamtale, svarer 9 ud af 10, at afklaringen går i retning af, at de etablerer CVR-nr.

Økonomi og fremtid

Odense Iværksætterservice var i perioden 2021-2024 finansieret af vækstmidler på 1,2 mio. kr. og overførte driftsmidler fra Danmarks bedste iværksætterhub under Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget på 0,8 mio. kr., svarende til samlet 2,0 mio. kr. Ved budget 2023 blev der også afsat midler til drift i 2025. Bevillingen til Odense Iværksætterservice udløber således 31. december 2025, og det vil kræve en fornyet bevilling, hvis der fortsat skal være et kommunalt tilbud til iværksætterne i Odense.

Styrkelsen af Odense Iværksætterservice med 0,8 mio. kr. fra Danmarks bedste iværksætterhub beløbet skal ses i sammenhæng med, at finansieringen fra vækstmidlerne blev reduceret med 1 mio. kr. i forhold til tidligere - fra 2,2 mio. kr. i 2016-2020 til 1,2 mio. kr. i 2021-2024. Med de overførte driftsmidler fra Danmarks bedste iværksætterhub kunne aktiviteterne i Odense Iværksætterservice opretholdes på næsten samme niveau som hidtil.

4. Udvikling af Odense Iværksætterfestival

Ambitionerne med udviklingen af Odense Iværksætterfestival som del af "Danmarks bedste iværksætterhub" var at samle Odense Iværksætterpris og Coworking Plus ODIN Award samt udvikle Odenses iværksætterfestival i et privat-offentligt samarbejde om at skabe Danmarks bedste iværksætterfestival.

De to awards for iværksættere blev i 2022 fusioneret til et fælles awardshow under navnet ODIN Award. I 2023 tog Odense Kommune sammen med Odense Sport og Event og Coworking Plus de videre skridt for at videreudvikle Odenses Iværksætterfestival. Dette blev til et stort fælles iværksætterevent – Ignite.

Ignite er blevet afholdt i 2023 og 2024 som en heldags iværksætterkonference med udstilling og awardshow for ca. 1100 deltagere i Jyske Bank Arena. Ignite er på bare to år blevet det næststørste event i Danmark, med over 1100 deltagere, et heldagsprogram, awardshow og international investordeltagelse. Ignite er kun overgået af TechBBQ i København, med 13 år på bagen og 30 mio. kr. over 3 år i støtte fra blandt andre Industriens Fond, Novo Nordisk Fonden, Realdania m.fl.

Ignite har fokus på iværksættere fra hele Syddanmark samt et særligt fokus på nationale og internationale investorer. Investorer og kapitalsøgende startups blev til Ignite 2024 samlet til en "Investor breakfast" med 150 deltagere. Denne aktivitet gav meget positiv omtale, og flere startupvirksomheder er efterfølgende i dialog med interesserede investorer.

Som del af udviklingen af iværksætterfestivalen er konceptet "Odense Townhall" blevet udviklet med inspiration fra lignende events i Aarhus og København. Odense Townhall blev afholdt første gang i maj 2024 med over 200 deltagere. Formålet med Odense Townhall er at samle iværksættere og investorer og belyse relevante emner og temaer. Eventen skaber en anledning, hvor iværksættere, investorer og nationale aktører samles i løbet af året og holder Odense relevant samt støtter op om Ignite.

Odense Townhall skaber sammenhold og fællesskab i iværksætttermiljøet. Projektet er udviklet af Odense Kommune i fællesskab med de to private aktører, Coworking og Visti Unlimited. I 2025 er ambitionerne at afholde et Odense Townhall i maj 2025 og Ignite i november 2025.

Økonomi og fremtid

Odense Kommune har støttet Odense Iværksætterfestival, Ignite og Odense Townhall med samlet set 2,3 mio. kr. i perioden 2021-2024. Vækst og Turisme arbejder sammen med private parter på at skabe fundamentet for den videre udvikling af Ignite fra 2025 og frem. Ambitionerne er et tilbagevendende event med støtte også fra relevante fonde og andre sponsorer.

Ignite og Odense Townhall vil blive afholdt i 2025 for ubrugte midler fra Danmarks bedste iværksætterhub. Borgmesterforvaltningen arbejder på den videre udvikling af Ignite fra 2025 og frem, og planlægger at fremlægge en særskilt sag for Økonomiudvalget senere på foråret i 2025.

5. Women in Front - Fokus på at skabe flere kvindelige iværksættere

Det er på landsplan en udfordring, at andelen af kvindelige iværksættere kun er 25% af alle iværksættere. Odense Kommune har ønsket at skille sig ud og have fokus på, at startups med en mere divers gruppe af mennesker har et stort potentiale.

I 2022 bestilte Odense Kommune analysen "Kvindelige iværksættere i Odense Kommune" hos IRIS Group, som belyser de strukturelle barrierer for kvindelige iværksættere. På baggrund af analysen udviklede og etablerede Odense Kommune forretningsnetværket Women in Front – et professionelt netværk for kvindelige iværksættere, en platform for kvindelige rollemodeller inden for erhvervslivet, som fremmer vækst og netværkssamarbejde for kvinder, der driver deres egne virksomheder i Odense. Der er ansat en ekstern samarbejdspartner som facilitator.

Women in Front er lykkedes med at skabe netværk, nye forretningsforbindelser og samarbejdspartnere samt faciliteret adgangen til kapital for de over 350 medlemmer. Medlemmerne har ikke kun opnået ny viden og nye relationer, men de er også blevet nye rollemodeller og mere synlige i pressen, hvilket er nogle af de strukturelle barrierer, der blev nævnt i Iris Groups analyse. Igennem Women in Front har mere end 15 odenseanske kvinder fået omtale i aviser og andre medier. Selve Women in Front har været i medierne 12 gange i perioden 2022-2024.

Økonomi og fremtid

Odense Kommune har finansieret samlet set 1,6 mio. kr. for driften af Women in Front i perioden februar 2023 - januar 2025. Trods gode resultater har Odense Kommune måttet slippe Women in Front efter to års drift, da offentlige myndigheder maksimalt må understøtte og drive kønsspecifikke netværk i to år.

På baggrund af det koncept, som Odense Kommune har udviklet, samt partnerskab med den rette facilitator, har Odense Kommune skabt fundamentet for et netværk, som nu kan leve videre i sin egen ret med en solid medlemsbase og gode muligheder for overlevelse. Women in Fronts bestyrelse arbejder nu på at søge finansiering, så Women in Front kan leve videre som en selvstændig forening.

Odense Kommune har fortsat mulighed for at sætte fokus på kvindelige iværksætter igennem udviklings initiativer målrettet kvindelig iværksætter i Odense.

Økonomi

Tabel viser, hvordan midlerne under Danmarks bedste iværksætterhub er blevet brugt i perioden 2021-2024 samt forventningen til 2025.

Tabel over forbrugte midler under Danmarks bedste iværksætterhub

Projekt/år	2021	2022	2023	2024	2025*
PreFlight Odense (Globalt iværksætter)	0,1 mio. kr.	3,5 mio. kr.	2,5 mio. kr.	2,5 mio. kr.	2,2 mio. kr.
Elite robotsommerskole på SDU	0,3 mio. kr.	0,36 mio. kr.	0,42 mio. kr.	0,35 mio. kr.	-
Odense Iværksætterfestival (Ignite og Odense Townhall)	0,5 mio. kr.	0,5 mio. kr.	0,5 mio. kr.	0,8 mio. kr.	0,65 mio. kr.
Odense Iværksætterservice (BKF)	0,8 mio. kr.	0,8 mio. kr.	0,8 mio. kr.	0,8 mio. kr.	-
Fokus på kvindelige iværksætter (inkl. Women in Front)	-	0,24 mio. kr.	0,78 mio. kr.	0,55 mio. kr.	50.000 kr.
I alt 20 mio. kr. fordelt pr. år	1,7 mio. kr.	5,4 mio. kr.	5 mio. kr.	5 mio. kr.	2,9 mio. kr.

*forventet jf. indgået kontrakter.

Finansierings status for hver indsats i 2025 og frem:

- **PreFlight Odense**, er finansieret til og med 2025, af midlerne under Danmarks bedste iværksætterhub. Der arbejdes på muligt nyt setup for 2026 og frem.
- **Elite Robotsommerskole på SDU**, fortsætter i 2025 uden kommunale midler.
- **Odense Iværksætterfestival (Ignite og Odense Townhall)**, fortsætter i 2025 for midler under Danmarks bedste iværksætterhub. Der forlægges en særskilt sag for Økonomiudvalget senere på foråret i 2025.
- **Odense Iværksætterservice (By- og Kulturforvaltningen)**, fik i budget 2023 finansiering til drift i 2025. Finansiering efter 2025 er uafklaret.
- **Women in Front**, har været kommunalt finansieret til og med januar 2025. Fortsætter herefter i 2025 uden kommunale midler.

Bilag

Sv PreFlight evaluering

Punkt 15: D-sag: Status på Gl. OUH

01.00.05-P20-3-17

Sagsresumé

Adm. direktør Erik Jespersen orienterer om status på Gl. OUH.

Økonomiudvalget besigtiger området.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Andreas Møller deltog ikke i behandlingen af dette punkt.